

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Ciechanowie
za 2023 rok

WPROWADZENIE

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Instytucja pomocy społecznej świadczy usługi bezpośrednio, to znaczy przeznaczone dla konkretnych jednostek i rodzin. Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie rozpoczął swoją działalność od 1 lipca 1990 roku na mocy Postanowienia Nr 39/90 Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 27 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie. Przedmiotem działalności Ośrodka jest głównie wykonywanie zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz innych ustaw m.in. tj.:

- Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy,
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu społecznym,
- Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawa o systemie oświaty.

Zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy całoroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.” Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 roku.

ROZDZIAŁ I

Struktura organizacyjna

w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie

1.1 Schemat organizacyjny w 2023 roku

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie funkcjonują komórki organizacyjne tj.: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Kadr i Administracji, Dział Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnego, Dział Księgowości oraz Dział Świadczeń, Współpracy i Koordynacji. Ponadto w strukturach jednostki mieści się dzienny dom pobytu tj: Dzienny Dom „Senior+”.

1.2 Stan zatrudnienia

Prawidłową realizację zadań oraz funkcjonowanie Ośrodka zapewniała kadra w skład, której wchodziło według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku 83 pracowników, w tym 22 pracowników socjalnych.

Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie

L.P.	Stanowiska	Liczba osób
I.	Kierownicze stanowiska urzędnicze w tym:	7
1.	Dyrektor	1
2.	Główna Księgowa	1
3.	Kierownik Działu	5
II.	Pracownicy socjalni w tym:	22
1.	Pracownik socjalny	12
2.	Starszy pracownik socjalny	3
3.	Specjalista pracy socjalnej	0
4.	Starszy specjalista pracy socjalnej	7
III.	Asystenci rodziny	3
IV.	Inspektor	9
V.	Referent	0
VI.	Starszy inspektor	5
VII.	Starszy księgowy	5
VIII.	Księgowy	1
IX.	Pomoc biurowa	1
X.	Instruktor terapii zajęciowej	1
XI.	Opiekun	17
XII.	Młodszy opiekun	6
XIII.	Robotnik	2
XVI.	Kierowca	2
XV.	Sprzątaczką	1

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

XVI.	Młodszy opiekun w ośrodku pomocy społecznej w Ciechanowie	1
Razem		83

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców. Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych w jednostce w 2023 roku wyniósł: 20,92 - wobec czego ustawowy obowiązek został wypełniony.

ROZDZIAŁ II

Analiza wydatkowania środków finansowych przez MOPS w 2023 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową i pokrywa wydatki ze środków otrzymanych z budżetu miasta, a uzyskane dochody odprowadza do tego budżetu.

Finansowanie zadań odbywało się zgodnie z ustawą o finansach publicznych oraz ustawą o rachunkowości. Ośrodek rozliczał się z dochodów i wydatków na zasadach ustalonych dla jednostek budżetowych.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek realizował zadania zlecone i własne, w ramach których udzielana była pomoc pieniężna, rzeczowa, usługowa i praca socjalna.

2.1 Źródła finansowania zadań MOPS

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 roku wynosiły 34.666.882,69 złotych na plan 35.025.327,49 złotych. Wydatki zrealizowano na poziomie 98,98% planu.

Na wydatkowaną kwotę składały się:

1. Środki finansowe z budżetu gminy	12.284.782,13 zł
2. Środki finansowe z budżetu wojewody	20.231.902,55 zł
3. Środki finansowe z Funduszu Pracy	31.448,38 zł
4. Środki finansowe z Funduszu Pomocy	1.790.089,11 zł
5. Środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19	182.060,52 zł
6. Środki Europejskie	146.600,00 zł

Środki finansowe z budżetu wojewody stanowiły 58,36% wydatków MOPS, kolejne 35,44% finansowano z budżetu gminy, 5,16% wydatków finansowano z Funduszu Pomocy, 0,53% finansowano z funduszu Przeciwdziałania Covid-19, 0,42% to środki Unii Europejskiej i 0,09% to wydatki ze środków z Funduszu Pracy.

Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie wg źródeł finansowania

Zadanie	Środki budżetu	%	Dotacje	%	Źródło dofinansowani	Łącznie
Zasiłki celowe i pomoc w naturze	59.193,08	100	0	0	-	59.193,08
Program „Posiłek w szkole i w domu”	130.000,00	24,11	409.212,00	75,89	budżet wojewody	539.212,00
Zasiłki okresowe	155.985,27	20	623.940,60	80	budżet wojewody	779.925,87
Zasiłki stałe	0	0	835.733,43	100	budżet wojewody	835.733,43
Usługi opiekuńcze	1.403.376,08	84,33	260.776,46	15,67	budżet wojewody	1.664.152,54

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	100	budżet wojewody	0,00
Pobyt osób niesamodzielnych w domach pomocy społecznej	2.115.471,78	100	0	0	-	2.115.471,78
Pobyt w schroniskach i noclegowniach	193.122,00	100	0	0	-	193.122,00
Wydatki poniesione w związku z wydawaniem decyzji w spr. świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe zg. z art.7, ust.2 i 3 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finans. ze środków publicznych	0	0	20.000,00	100	budżet wojewody	20.000,00
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, Świadczenie „Za życiem”	188 000,00	1,12	16.578.384,92	98,88	budżet wojewody	16.766.384,92
Świadczenie wychowawcze	0		3.151,53	100	budżet wojewody	3.151,53
Wynagrodzenie opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej	0	0	15.025,38	100	budżet wojewody	15.025,38
Składki zdrowotne	0	0	511.754,23	100	budżet wojewody	511.754,23
Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	2.950.887,16	100	0	0	-	2.950.887,16
Pomoc materialna dla uczniów-stypendia i zasiłki	35.993,00	20	143.968,00	80	budżet wojewody	179.961,00
Ośrodek wsparcia Program Senior+	189.049,78 <u>144.000,00</u> 333.049,78	100 54,05	122.400,00	45,95	budżet wojewody	189.049,78 <u>266.400,00</u> 455.449,78
Pieczą zastępczą	858.365,92	96,47	31.448,38	3,53	Fundusz Pracy	889.814,30
Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	500,00	100	0	0	-	500,00
Opłata dostępowa usług teleopieki	14.720,00	100	0	0	-	14.720,00
Sklep społeczny	13.267,27	100	0	0	-	13.267,27
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	49.540,00	100	0	0	-	49.540,00
Utrzymanie MOPS.	3.783.310,79	84,24	707.556,00	15,76	budżet wojewody	4.490.866,79
Dodatek węglowy Dodatki dla gosp. domowych Dodatek elektryczny Refundacja podatku VAT dla odbiorów paliw gazowych	0	0	33.660,00 6.120,00 94.350,00 <u>47.930,52</u> 182.060,52	100	Fundusz Przeciwdziałania Covid-19	33.660,00 6.120,00 94.350,00 <u>47.930,52</u> 182.060,52
Świadczenia wynikające z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022r.o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem	0	0	1.790.089,11	100	Fundusz Pomocy	1.790.089,11

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

zbrojnym na terytorium tego państwa w tym: art. 13 ustawy zakwaterowanie i wyżywienie -jednorazowe świadczenie 300zł -świadczenia pieniężne i niepieniężne (art.29 i 30 ustawy) - stypendia dla uczniów z Ukrainy -art.26 świadczenia rodzinne			1.484.944,00			1.484.944,00
			27.234,00			27.234,00
			39.541,00			39.541,00
			3.493,00			3.493,00
			234.877,11			234.877,11
Projekt „Zmiana – zacznij od siebie”	0	0	146.600,00	100	Środki Europejskie	146.600,00
Ogółem wydatki	12.284.782,13	35,44	22.382.100,56	64,56	X	34.666.882,69

2.2 Środki finansowe z budżetu gminy - 12.284.782,13

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie ze środków własnych gminy kształtowały się w następujący sposób:

- domy pomocy społecznej - 2.115.471,78 zł,
- ośrodki wsparcia (Dzienny Dom Senior+) - 333.049,78 zł,
- zasiłki okresowe - 155.985,27 zł,
- zasiłki celowe i pomoc w naturze - 59.193,08 zł,
- program „Posiłek w szkole i w domu” - 130.000,00 zł,
- piecza zastępcza - 858.365,92 zł,
- zespół interdyscyplinarny - 500,00 zł,
- usługi opiekuńcze - 1.403.376,08 zł,
- pobyt w schroniskach i noclegowniach - 193.122,00 zł,
- dodatki mieszkaniowe - 2.950.887,16 zł,
- pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki) -35.993,00 zł,
- opłata dostępową usługi teleopieki -14.720,00 zł,
- obsługa realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej (utrzymanie MOPS) - 3.783.310,79 zł,
- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - 188.000,00 zł,
- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego - 49.540,00 zł,
- sklep społeczny - 13.267,27 zł

2.3 Środki finansowe z budżetu wojewody - 20.231.902,55 zł

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie ze środków z budżetu wojewody kształtowały się w następujący sposób:

- zasiłki stałe - 835.733,43 zł,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- zasiłki okresowe - 623.940,60 zł,
- program „Posiłek w szkole i w domu” - 409.212,00 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne - 511.754,23 zł,
- świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - 16.578.384,92 zł,
- obsługa realizacji zadań (utrzymanie MOPS) - 707.556,00 zł,
- wynagrodzenie opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej -15.025,38 zł,
- świadczenie wychowawcze - 3.151,53 zł,
- usługi opiekuńcze - 260.776,46 zł,
- wydatki poniesione w związku z wydawaniem decyzji w spr. świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe zg. z art.7, ust.2 i 3 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz.2561, z późn. zm.) - 20.000,00 zł,
- pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne) - 143.968,00 zł,
- Program „SENIOR+” - 122.400,00 zł.

2.4. Środki z Funduszu Pracy na realizację Programu „Asystent rodziny na rok 2023” – 31.448,38 zł

W 2023 r. Gmina Miejska Ciechanów w ramach „Programu asystent rodziny w 2023 r.” otrzymała dofinansowanie kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz dofinansowanie do wynagrodzeń asystentów rodziny za miesiąc listopad i grudzień 2023 r.

2.5. Środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 - 182.060,52 zł

- dodatek węglowy - 33.660,00 zł
- dodatki dla gospodarstw domowych - 6.120,00 zł
- dodatek elektryczny - 94.350,00 zł
- refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych - 47.930,52 zł.

2.6. Środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj. Dz.U.z 2024r. poz.167) - 1.790.089,11 zł

- świadczenie pieniężne z tyt. zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia (art. 13) - 1.484.944,00 zł,
- świadczenie rodzinne (art. 26 ust 1 pkt 1) - 234.877,11 zł,
- świadczenia pieniężne i niepieniężne , na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w oparciu o art.29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) - 39.541,00 zł,
- jednorazowe świadczenie pieniężne (300zł) (art. 31) - 27.234,00 zł
- dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z Ukrainy (art.53 ust.1) - 3.493,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

2.7. Środki z funduszu Unii Europejskiej na realizację Projektu „Zmiana-zacznij od siebie” - 146.600,00 zł

W 2023 roku Gmina Miejska Ciechanów w partnerstwie z Fundacją edukacyjno-sportową „reGeneracja” realizowała Projekt pn. „Zmiana – zacznij od siebie” dofinansowany ze środków europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 748 180,00 zł, z czego Gmina Miejska Ciechanów jako partner otrzymała 146.600,00 zł. Środki zostały wydatkowane na dodatki specjalne dla pracowników zaangażowanych w realizację Projektu „Zmiana – zacznij od siebie” oraz prowizje i opłaty bankowe.

2.8. Wydatki związane z realizacją zadań powierzonych MOPS Ciechanów

Dział 477,8	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
		754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa			
754	75495	Pozostała działalność -świadczenia pieniężne z tyt. zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia Art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	1.484.944,00	1.484.944,00	100
851		851 Ochrona zdrowia			
	85195	Przeciwdziałanie alkoholizmowi - wydatki poniesione w związku z wydawaniem decyzji w spr. świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe zg. z art.7, ust.2 i 3 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.z 2022r. poz.2561, z	20.000,00	20.000,00	100
		852 Pomoc społeczna			
	85202	Domy pomocy społecznej	2.228.000,00	2.115.471,78	94,95
	85203	Ośrodki wsparcia	196.776,00	189.049,78	96,07
	85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	500,00	500,00	100,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	72.500,00	71.186,98	98,19
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	890.200,00	839.118,95	94,26
	85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	2.951.718,00	2.950.887,16	99,97
	85216	Zasiłki stałe	850.000,00	835.733,43	98,32
	85219	Ośrodek pomocy społecznej	4.531.096,00	4.505.892,17	99,44
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1.676.396,00	1.664.152,54	99,27
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	539.212,00	539.212,00	100,00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

	85295	Pozostała działalność	815.722,00	798.354,79	97,87
	85395	Pozostała działalność	134.130,00	134.130,00	100,00
854	854 Edukacyjna opieka wychowawcza				
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	256.000,00	179.961,00	70,30
	85495	Pozostała działalność	9.000,00	3.493,00	38,81
	855 Rodzina				
	85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	16.769.719,00	16.769.536,45	100,00
	85504	Wspieranie rodziny	233.438,38	219.160,02	93,88
	85508	Rodziny zastępcze	342.310,00	329.052,31	96,13
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	348.000,00	341.601,97	98,16
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów , zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.;	440.789,00	440.567,25	99,95
	85595	Pozostała działalność	234.877,11	234.877,11	100,00
	RAZEM		35.025.327,49	34.666.882,69	98,98

2.9. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 roku wynosiły **788.457,77 złotych** na plan **740.200,00 złotych**. Dochody zrealizowano na poziomie 106,52% planu.

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 roku

Nazwa	Rodzaj dochodu	Plan	Wykonania	%
Ośrodek wsparcia	z tytułu opłat za Dzienny Dom Seniora	70.000,00	75.824,44	108,32
Usługi opiekuńcze	z tytułu opłat za usługi opiekuńcze (z odsetkami ustawowymi)	301.000,00	312.391,94	103,78
Domy pomocy społecznej	z tytułu odpłatności za dom pomocy społecznej (z odsetkami ustawowymi)	316.200,00	331.039,17	104,69
Dodatki mieszkaniowe	Zwrot nienależnie pobranych świadczeń (z odsetkami ustawowymi)	4.800,00	6.125,98	127,62
Pozostała działalność	z tytułu odpłatności za schroniska	46.430,00	60.912,70	131,19

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

MOPS	z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń, wynagrodzenia dla płatnika, koszty upomnienia	1.750,00	2.131,54	121,80
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	Zwrot kosztów upomnienia	20,00	32,00	160,00
Razem		740.200,00	788.457,77	106,52

Rozdział III.
Realizacja zadań
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie

3.1 Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 r. w Gminie Miejskiej Ciechanów zamieszkiwało 41 848 osób. Korzystanie z różnych form świadczeń w obszarze ustawy o pomocy społecznej w 2023 r. w porównaniu do lat ubiegłych (2021-2023) przedstawia poniższa tabela.

Typy rodzin objętych pomocą ze względu na liczbę osób w rodzinie

Wyszczególnienie	2021	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin	2022	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin	2023	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin
Rodziny ogółem	1253	100	1248	100	1357	100
<i>w tym o liczbie osób</i>						
1	740	59	731	58,5	794	58,5
2	187	14,9	181	14,5	214	15,8
3	142	11,3	149	11,9	145	10,7
4	114	9,1	113	9,1	131	9,6
5	45	3,6	29	3,6	35	2,6
6 i więcej	29	2,4	25	2,3	38	2,8

Typy rodzin wychowujących małoletnie dzieci

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Rodziny ogółem	328	339	352
<i>w tym o liczbie dzieci</i>	141	142	138
1			
2	103	108	130
3	47	55	44
4	25	21	22
5	9	10	13
6 i więcej	2	2	5

Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	1736	1716	1862
Liczba rodzin	1253	1248	1357

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	1190	1037	1024
Liczba rodzin	611	596	572

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne

Wyszczególnienie	2021	2021	2023
Liczba osób	392	418	497
Liczba rodzin	330	348	386

3.2 Powody przyznania pomocy społecznej

Poniżej przedstawiono dane liczbowe dotyczące osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z uwzględnieniem powodów przyznania pomocy.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2021 r.	Liczba rodzin w 2022 r.	Liczba rodzin w 2023 r.
Ubóstwo	582	554	560
Bezrobocie	400	460	456
Niepelnosprawność	450	308	331
Długotrwała choroba	641	616	624
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	155	147	179
Alkoholizm	190	185	214
Narkomania	18	10	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	70	66	53
W tym : wielodzietność	39	33	21
Bezdomność	41	49	49
Zdarzenia losowe	1	2	0
Przemoc w rodzinie	149	130	179
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	10	13

3.3 Analiza świadczeń przyznanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Poniższa tabela przedstawia informacje o osobach, które uzyskały pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania. Uwzględniono zarówno osoby, którym udzielono pomocy na podstawie decyzji administracyjnych, jak również osoby objęte wyłącznie pracą socjalną, poradnictwem, interwencją kryzysową. W 2023 roku w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydano 4718 decyzji administracyjnych, w tym 37 decyzji odmownych. Przyczyną wydania decyzji odmownych było:

- w 12 przypadkach przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń,
- w 25 przypadkach osoby nie posiadały uprawnień do świadczenia, o które wnioskowały (marnotrawienie, brak współpracy, brak przeprowadzenia środowiskowego wywiadu i inne).

Usługi pomocy społecznej

Usługi opiekuńcze

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	139	133	134
Kwota świadczeń w zł	1.304.405	1.378.787	1.664.153

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Poradnictwo specjalistyczne

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin	132	312	355
Liczba osób w rodzinie	219	796	1034

Wyłącznie praca socjalna

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin	479	482	602
Liczba osób w rodzinie	978	1036	1229

Interwencja kryzysowa

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin	149	197	213
Liczba osób w rodzinie	397	522	587

Kontrakt socjalny

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba zawartych kontraktów socjalnych ogółem	62	49	98
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym	62	49	98

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Zasilek stały ogółem:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	141	150	143
Liczba świadczeń	1482	1481	1361
Kwota świadczeń w zł	757.848,00	851.420,00	835.733,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	511,00	575,00	614,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym: zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	126	135	130
Liczba świadczeń	1361	1346	1277
Kwota świadczeń w zł	729.264,00	804.713	804.271
Średnia wysokość zasiłku w zł	536,00	598,00	630,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym: zasilek stały dla osób w rodzinie:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	15	15	13
Liczba świadczeń	121	135	84
Kwota świadczeń w zł	28.584,00	46.707,00	31462,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	236,00	346,00	375,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Zasilek okresowy:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	415	400	378
Liczba świadczeń	2371	2108	2056
Kwota świadczeń w zł	800.921,00	812.815,00	779.926,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	338,00	386,00	379,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym: zasilek okresowy z tytułu bezrobocia:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	289	189	190
Liczba świadczeń	1691	1349	1410
Kwota świadczeń w zł	587.866,00	546.314,00	545.095,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	348,00	405,00	387,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym: zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	63	146	129
Liczba świadczeń	433	561	416
Kwota świadczeń w zł	143.917,00	199.069,00	157.306,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	332,00	355,00	378,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym: z tytułu niepełnosprawności :

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	38	42	38

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Liczba świadczeń	182	153	146
Kwota świadczeń w zł	44.416,00	47.875,00	39.202,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	244,00	313,00	269,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Zasiłek celowy:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin	358	369	351
Kwota świadczeń w zł	124.100,00	97.795,00	59.193,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	160,00	158,00	143,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Zasiłek celowy na żywność w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	423	428	424
Liczba świadczeń	1979	1941	1780
Kwota świadczeń w zł	286.354,00	239.652,00	236.196,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	145,00	123,00	133,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

3. 4 Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2022 r. realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone obejmujące wypłatę dodatków energetycznych. Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych w szczególności reguluje ustawa o dodatkach mieszkaniowych i ustawa prawo energetyczne.

W 2023 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało 1007 gospodarstw domowych. Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku. Przyznany dodatek mieszkaniowy wypłacany jest zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za zajmowany lokal mieszkalny, za wyjątkiem ryczałtu za brak instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub gazu przewodowego, który jest wypłacany bezpośrednio do rąk osoby wnioskującej. Poniższa tabela przedstawia liczbę wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2022-2023 r.:

Wyszczególnienie	Lp.	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2022 r.	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2023 r.	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł) w 2022 r.	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł) w 2023 r.
0		1		2	
Ogółem (w. 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)	1	9967	9264	2.720.879	2.950.887,00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

z ogółem w zasobie	gminnym	2	4066	3.504	1.254.375	1.230.699,00
	spółdzielczym	3	3050	2638	713.599	744.896,00
	wspólnot mieszkaniowych	4	1050	835	223.465	184.935,00
	prywatnym	5	1354	1671	433.027	631.313,00
	TBS	6	292	324	60.587	80.025,00
	innym	7	155	292	35.826	79.019,00

*kwota świadczeń w zł zaokrąglona do pełnej kwoty

Dodatki energetyczne

Od 1 stycznia 2014 r. istnieje możliwość otrzymania przez tzw. odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej - dodatku energetycznego. Odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu przepisów ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

O dodatek energetyczny może ubiegać się osoba, która spełnia jednocześnie trzy warunki:

- korzysta z wypłat dodatku mieszkaniowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2021 r. decyzją administracyjną przyznano dodatek energetyczny dla 192 gospodarstw domowych na okres 6 miesięcy. Na ten cel wydatkowano w 2022 r. kwotę 10.197,36 zł. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, nie było możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego w 2022 i 2023 roku.

3.5 Stypendia szkolne i zasilki szkolne dla uczniów

Pomoc materialna o charakterze socjalnym przyznawana jest uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Uchwała Nr 203/XVI/2019 z dnia 30.01.2020 r. Rady Miasta Ciechanów w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Istnieją dwa rodzaje pomocy o które może ubiegać się uczeń:

- 1. Stypendium szkolne** - jest świadczeniem okresowym przydzielanym na dany rok szkolny na okres nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy
- 2. Zasiłek szkolny** - jest to pomoc o charakterze jednorazowym, przyznawanym w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego, które warunkuje przyznanie pomocy.

Pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym przyznaje się po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, postępowanie kończy się wydaniem decyzji administracyjnej.

W zależności czy uczeń spełnia kryteria lub też nie, wydaje się odpowiednio decyzję przyznającą lub odmowną. Pomoc materialna dla uczniów (stypendium szkolne, zasiłek szkolny) przysługuje:

- 1.** Do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia:
 - a) uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych,
 - b) słuchaczom publicznych i niepublicznych kolegiów nauczycielskich,
 - c) słuchaczom publicznych i niepublicznych nauczycielskich kolegiów języków obcych,
 - d) słuchaczy publicznych kolegiów pracowników służb społecznych.
- 2.** Do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki:
 - a) wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - dzieciom i młodzieży (upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, biorącym udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych),
 - b) dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
 - c) uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż 600,00 zł. Wniosek wraz z załącznikami składa się od 1 do 15 września danego roku szkolnego, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych do dnia 15 października danego roku szkolnego.

Analiza danych dotyczących ilości dzieci i wydatków w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba uczniów	205	185	180
Kwota świadczeń	261.231,14	215.147,00	179.961,00

3.6 Świadczenie niepieniężne

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej, objęte zostały przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie pomocą w naturze w formie odzieży, obuwia. Pracownicy socjalni współpracują z Bankiem Żywności w Ciechanowie i organizacjami pozarządowymi, które zajmują się dystrybucją artykułów żywnościowych mieszkańcom naszego miasta.

3.6.1 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie kwalifikuje osoby do pomocy żywnościowej udzielanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Program stanowi uzupełnienie wsparcia w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Poniższe zestawienie przedstawia ilość wydanych skierowań w ramach Podprogramu.

Dane dotyczące liczby rodzin objętych pomocą w ramach POPŻ w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba wydanych skierowań	442	442	407
Łączna liczba osób, w tym:	1102	1102	946
a) Liczba rodzin korzystających z programu „Rodzina 500+”	426	426	145
b) Liczba osób z niepełnosprawnością	180	180	103

Współpracę w tym zakresie prowadzono z 6 organizacjami pozarządowymi:

1. Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Serce Matki”,
2. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków,
3. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
4. Ciechanowskie Stowarzyszenie Filantrop,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ciechanowie,

6. Akcja Katolicka przy Parafii Św. Józefa w Ciechanowie.

W 2022 i 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności realizował również Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 Plus współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski (pochodzenia ukraińskiego) pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących. W 2023 roku w ramach programu wsparcie otrzymało 376 osób pochodzenia ukraińskiego, dla 28 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 2 warsztaty edukacyjne w ramach działań towarzyszących:

- kulinarny - 1 spotkanie dla 11 uczestników,
- niemarnowania żywności - 1 spotkanie dla 17 uczestników.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w miesiącu październiku 2023 r. przeszedł kontrolę przeprowadzoną przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, w zakresie prawidłowości wykonywanych zadań związanych z dystrybucją pomocy żywnościowej. Z raportu pokontrolnego wynika, że nie stwierdzono żadnych uchybień, a wszelkie wymogi formalno-prawne był spełnione.

3.6.2 Sklep Społeczny „EkoSpizarnia”

Od kwietnia 2023 roku funkcjonuje w Ciechanowie sklep społeczny pod nazwą EkoSpizarnia. Inicjatywa powstała dzięki współpracy Gminy Miejskiej Ciechanów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Banku Żywności, z myślą o osobach, które nagle lub okresowo znalazły się w sytuacji kryzysowej i nie stać ich na zakup żywności. W EkoSpizarni można otrzymać artykuły żywnościowe o krótkim terminie ważności, za które nie trzeba płacić. Żywność pochodzi od producentów i dystrybutorów, która przekazywana jest do Banku Żywności. Osoby potrzebujące są kwalifikowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie. Osoby zakwalifikowane do tej formy pomocy otrzymują skierowanie do sklepu społecznego z odpowiednią wartością punktów celem otrzymania produktów żywnościowych. Poniżej przedstawione jest zestawienie liczbowe danych dotyczące ilości wydanych skierowań. Powyższe działania wpisują się również w ideę niemarnowania żywności „zero waste”.

Dane dotyczące liczby rodzin/osób objętych pomocą w EkoSpizarni w 2023 r.

Miesiąc	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób	Liczba seniorów	Liczba rodzin z dziećmi
Kwiecień	49	54	28	8
Maj	97	188	37	28
Czerwiec	89	144	33	14
Lipiec	52	81	23	6
Sierpień	68	117	29	9
Wrzesień	79	128	36	17

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Październik	58	111	7	3
Listopad	60	126	9	24
Grudzień	81	146	22	24

3.6.3 Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie od 2019 roku funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego utworzona w ramach budżetu obywatelskiego. W 2023 wypożyczalnia została doposażona o nowy sprzęt tj. : łóżka rehabilitacyjne wraz z materacem 12 sztuk, kule łokciowe dziecięcych – 10 par , wózek dziecięcy – 1 sztuka. Na zakup nowego sprzętu rehabilitacyjnego została wydana kwota : 49 540,00 zł.

3.6.4 Pozostałe świadczenia niepieniężne w myśl ustawy o pomocy społecznej

Posilek dla uczniów w szkołach oraz pozostałych osób w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu ” ogółem

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	225	258	341
Liczba świadczeń	23248	27699	35196
Kwota świadczeń w zł	163.646,00	211.098,00	303.016,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	7,04	7,62	8,61

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym dla uczniów w stołówkach szkolnych:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	76	127	214
Liczba świadczeń	3387	7921	16.292
Kwota świadczeń w zł	14.681,00	42.986,00	102.066,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	3,80	5,43	6,26

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

W tym pozostałych osób w stołówce PCK:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	149	131	127
Liczba świadczeń	19861	19778	18904
Kwota świadczeń w zł	148.965,00	168.112,00	200.950,00
Średnia wysokość zasiłku w zł	7,50	8,50	10,63

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Schronienie:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	19	29	31
Kwota świadczeń w zł	163.534,22	196.977,00	193.122,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Sprawienie pogrzebu:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	2	6	4

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Liczba świadczeń	2	6	4
Kwota świadczeń w zł	5.050,00	20.156,00	13.696,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej :

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	58	59	57
Liczba świadczeń	568	616	603
Kwota świadczeń w zł	1.829.607,00	1.945.098,00	2.115.467,00
Średnia wysokość odpłatności w zł	3.221,00	3.158,00	3.508,00

*kwota świadczeń w „zł” została zaokrąglona do pełnego złotego

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu mają prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Obowiązek wnoszenia opłat za pobyt osoby niesamodzielnej w domu pomocy społecznej spoczywa na mieszkańcu domu, jego małżonku oraz osobach zobowiązanych do alimentacji. Odpłatność za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej ciąży na gminie, wówczas gdy zarówno mieszkaniec jak i osoby zobowiązane do alimentacji nie są w stanie pokryć w całości kosztów utrzymania. Każdy z mieszkańców ponosił odpłatność stanowiącą 70% własnego dochodu, pozostałą część pokrywała rodzina zobowiązana do alimentacji lub gmina.

Pobyt w domach pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Ogłoszone w Dzienniku Urzędowym w formie zarządzenia starosty w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca we wskazanym domu pomocy społecznej, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Poniższa tabela przedstawia ilość mieszkańców i średni miesięczny koszt utrzymania ogłoszony przez Starostę w Dzienniku Urzędowym w poszczególnych domach:

Wyszczególnienie	2021 Liczba mieszkańców/ średnio miesięczny koszt/zł	2022 Liczba mieszkańców/ średnio miesięczny koszt/zł	2023 Liczba mieszkańców/ średnio miesięczny koszt/zł
DPS „Kombatant” w Ciechanowie	19 4.710,00	20 5.013,00	18 5.495,00
DPS Krucza w Ciechanowie	18 4.237,00	16 4.492,00	16 5.067,00
DPS Świerczewo w Przasnyszu	7 3.803,62	7 4.363,37	8 4.717,97
DPS Ruda w Przasnyszu	2 4.116,00	3 4.496,59	3 5.269,95
DPS w Obrytem	5 4.170,00	6 4.400,00	6 5.098,63
DPS Ołdakach	1	1	-

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

	4.259,00	4.605,00	
DPS w Gościcach	1 5.150,00	1 5.320,00	1 6.440,00
DPS w Brwilnie	1 4.998,00	1 4.998,00	1 6.195,00
DPS w Makowie Mazowieckim	1 3.997,65	1 4.612,22	1 5.339,31
DPS w Robercinie	1 4.043,00	1 4.557,00	1 4.803,00
DPS w Bogurzynie	0	1 5.288,00	1 6.149,00
DPS w Bądzyniu	0	1 4469,81	1 5.363,16

W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało 57 osób, którym wydano decyzje kierującą i decyzję o odpłatności. Mieszkańcy miasta przebywali w różnych placówkach. Domy pomocy społecznej mają bardzo zróżnicowane wysokości opłat, które wahają się w granicach od 4.717,97 zł do 6.440,00 zł. Należy zauważyć, że koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej znacznie wzrósł w porównaniu do lat ubiegłych.

3.7 Pomoc dla obywateli Ukrainy

Polski rząd przygotował specjalną ustawę, która umożliwi legalny pobyt Ukraińców w Polsce. Mogą oni np. podjąć pracę, skorzystać z bezpłatnej opieki zdrowotnej czy kontynuować naukę i edukację. W ramach ustawy powstał również specjalny Fundusz Pomocy, którego celem jest wsparcie działań pomocowych.

Dzięki specjalnemu Funduszowi Pomocy zapewniamy finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z pomocą Ukrainie, w szczególności osobom dotkniętym skutkami wojny. Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach tj. Gmina może przedłużyć okres wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelowi Ukrainy, który:

- 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558);
- 2) posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności;
- 3) ukończył 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni);

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- 4) jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia;
- 5) samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci;
- 6) jest małoletnim wymienionym w art. 25a ust. 1 ustawy.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1 i 2 - przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób;
- 2) pkt 4 - przysługuje za kobietę w ciąży i za każde jej małoletnie dziecko lub za opiekuna wychowującego dziecko do 12 miesiąca życia i za wszystkie jego małoletnie dzieci;
- 3) pkt 5 - przysługuje za opiekuna i za każde małoletnie dziecko;
- 4) pkt 6 - przysługuje za małoletniego, za opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego oraz za wszystkie małoletnie dzieci opiekuna tymczasowego."

Na zakwaterowanie i wyżywienie od marca do grudnia 2022 r. złożono łącznie 598 wniosków i wypłacono kwotę 2.690.840,00 zł. tj. 67.271 świadczeń.

Na zakwaterowanie i wyżywienie od stycznia do grudnia 2023 r. złożono łącznie 582 wniosków i wypłacono kwotę 1.474.880,00 zł. tj. 36.872 świadczeń.

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Od marca do grudnia 2022 r. MOPS przyznał posiłki dla 84 dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach tj. łącznie 4196 świadczeń oraz zasiłek stały dla jednej osoby tj. 5 świadczeń.

Na ten cel wydatkowano łącznie 29.752,00 zł. Od stycznia do grudnia 2023 r. MOPS przyznał posiłki dla 55 dzieci i młodzieży w szkołach i w przedszkolach tj. łącznie 3690 świadczeń oraz zasiłek stały dla 2 osób tj. 22 świadczeń, zasiłek okresowy dla 4 osób tj. 5 świadczeń, zasiłek celowy dla 4 rodzin tj. 4 świadczeń. Na ten cel wydatkowano łącznie 39.541,00 zł.

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny, i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Na ten cel w 2022 r. wydatkowano kwotę 264.000,00 zł dla 880 obywateli Ukrainy a w roku 2023 r. wydatkowano - 26.700,00 zł dla 89 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Wyszczególnienie	Ogółem 2022 r.	Ogółem 2023 r.	Kobiety 2022 r.	Kobiety 2023 r.	Mężczyźni 2022 r.	Mężczyźni 2023 r.
Ogółem	880	89	642	58	238	31
w tym dorosłe	434	60	375	45	59	15
Dzieci	446	29	267	13	179	16

Osoby lub rodziny pochodzenia ukraińskiego, które przybyły na terytorium Polski po 24 lutego 2022 r. miały możliwość korzystania z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w dniu 29.03.2022r. zawarł porozumienie z Bankiem Żywności w Ciechanowie, które polegało na nieodpłatnym przekazywaniu artykułów spożywczych przez Bank Żywności do MOPS w Ciechanowie.

Pomoc otrzymały osoby / rodziny z Ukrainy znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, których dochód nie przekraczał 220 % kryteriów dochodowych określonych w ustawie o pomocy społecznej dla osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe lub dla osób funkcjonujących w rodzinie. Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące rodzin ukraińskich objętych tą formą pomocy.

Dane dotyczące liczby rodzin objętych pomocą w ramach POPŻ w latach 2022-2023 dla obywateli Ukrainy

Wyszczególnienie	2022	2023
Liczba wydanych skierowań	294	138
Łączna liczba osób, w tym:	667	376
a) Liczba rodzin z dziećmi	184	112
b) Liczba osób z niepełnosprawnością	1	9

3.7.1 Monitorowanie sytuacji małoletnich obywateli Ukrainy pozostających po opieką opiekunów tymczasowych

Zgodnie z art. 25 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj.: Dz. U. 2024 poz. 167) małoletni obywatele Ukrainy, którzy przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym, bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, są reprezentowani przez opiekuna tymczasowego ustanawianego na podstawie Postanowienia Sądu właściwego ze względu na miejsce pobytu małoletniego. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka. W związku z powyższym obowiązkiem pracownicy socjalni MOPS w Ciechanowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

prowadzą nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych przebywających na terenie miasta Ciechanów. Prowadzony jest rejestr opiekunów tymczasowych, którzy postanowieniem Sądu Rejonowego w Ciechanowie zostali zobowiązani do pełnienia funkcji i przebywają na terenie miasta Ciechanów. Od dnia konfliktu do końca 2022 roku zarejestrowano 22 osoby, głównie pochodzenia ukraińskiego, którzy pełnili funkcje opiekuna tymczasowego w stosunku do 25 dzieci. Należy podkreślić, że na dzień 31.12.2023 roku tylko 4 dzieci pochodzenia ukraińskiego pozostawało pod opieką opiekuna tymczasowego na terenie miasta Ciechanów. W większości monitorowanych przypadków dzieci powracały pod opiekę rodziców biologicznych przebywających na terenie swojego państwa.

Każda sytuacja małoletnich dzieci jak i opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi dziećmi, obywatelami Ukrainy wymagała indywidualnego podejścia. Pracownicy socjalni sprawujący nadzór w zależności od wieku dzieci, ewentualnie występowania problemów wychowawczych monitorowali sytuację w miejscu zamieszkania małoletnich. Współpracowali również z placówkami oświatowymi lub innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny. Na potrzeby sprawozdawczości, do której Ośrodek zobowiązany jest przez Sąd, gromadzona jest stosowna dokumentacja np. protokół z rozmowy prowadzonej z opiekunem tymczasowym, karta nadzoru nad opiekunem tymczasowym, opinie szkół nt. sytuacji szkolnej dzieci oraz inne informacje na temat sprawowania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych. Nadmienić należy również, że w 2023 roku z powodu skrajnych zaniedbań w sferze opiekuńczo-wychowawczych rodziców ukraińskich, Sąd Rejonowy w Ciechanowie w przypadku sześciorga dzieci orzekł ograniczenie władzy rodzicielskiej i umieszczenie w systemie pieczy zastępczej.

WNIOSKI

W niesieniu pomocy obywatelom Ukrainy w znacznym stopniu zaangażowane są jednostki samorządu terytorialnego. Z punktu widzenia Ośrodka kluczowe jest jednak to, aby faktycznie w sposób regularny wpływały środki finansowe, aby możliwie niezwłocznie i terminowo wypłacić należne świadczenia. Co więcej, na przestrzeni lat zaobserwowano coroczny wzrost kwot jakie przypadają na jednego pensjonariusza w domach pomocy społecznej. Wobec czego należy spodziewać się, iż w bieżącym roku wydatki gminy z tytułu nieodpłatności za DPS zostaną zwiększone.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

3.8 Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Najczęstsze działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej realizowane są w obszarze: mieszkaniowym, zawodowym, ekonomicznym, zdrowotnym, rodzinnym, opiekuńczo- wychowawczym, formalno-prawnym. Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, z problemem przemocy domowej, osób przewlekle chorych, z niepełnosprawnością, uzależnionych i zagrożonych ubóstwem była realizowana przede wszystkim przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Podstawą prowadzonych działań w ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej jest również przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osób lub rodzin, mających na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz ustalenie przyczyn trudności życiowych, merytorycznie określanych jako diagnoza.

Główne działania pracowników socjalnych

Rodzaj podejmowanych działań	2021	2022	2023
Liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną	1101	1123	1277
Liczba rodzin/osób w których prowadzona była wyłącznie praca socjalna	476	482	602
Liczba rodzin w których zostały przeprowadzone interwencje kryzysowe podejmowane w miejscu zamieszkania osób/rodzin	149	197	213
Liczba osób, z którymi zawarto kontrakty socjalne	62	49	98
Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych*	3.884*	3521*	3.259
Liczba rodzin/osób u których wywiad dotyczył postępowań administracyjnych	1260	1234	1260
Liczba przygotowanych opinii dla instytucji lub organizacji pozarządowych	176	364	308

* W przypadku liczby przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w latach 2020-2022, wskazana liczba uwzględnia liczbę ustalonych sytuacji osobistych, rodzinnych, dochodowych na podstawie rozmowy telefonicznej i dokumentów zgromadzonych zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej oraz art. 15 o ustawy z dnia 02 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem, wykorzystując dostępne metody i techniki podejmowali działania zmierzające do poprawy funkcjonowania osób i rodzin np. kontrakt socjalny. W stosunku do osób uzależnionych prowadzili edukację związaną z problemami uzależnienia, motywowali i organizowali działania w zakresie podejmowania terapii w placówkach służby zdrowia, korzystania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

z pomocy psychologicznej dostępnej na terenie miasta. W sytuacjach wymagających podjęcia bardziej skutecznych oddziaływań udzielali pomocy w napisaniu wniosku o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego lub występowali we własnym zakresie o wszczęcie procedury.

Ogólne informacje dotyczące pomocy udzielanej rodzinom z dziećmi, w tym w szczególności w sytuacji występowania trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Działania podejmowane w stosunku do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z wymienionymi ustawami na jednostkach samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek wspierania rodzin. Rodziny biologiczne, w tym również rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, wspierane są w celu wzmocnienia lub przywrócenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Dane dotyczące rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych pomocą, wychowujących małoletnie dzieci	328	339	352
Liczba rodzin, w których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	155	147	179
Liczba dzieci uczestniczących w koloniach organizowanych w ramach programu „Pogodne lato”	0*	17	12
Liczba rodzin biologicznych, w których prowadzona była pogłębiona praca socjalna	145	136	158
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, w tym:	49	47	51
liczba dzieci w tych rodzinach	112	138	145

**W związku z koniecznością zachowania dystansu społecznego, w wyniku stanu epidemii, program zakładał realizację zadania w formie zdalnej. Z tego powodu na terenie Ciechanowa rodzice nie byli zainteresowani tą formą pomocy.*

3.8.1 Projekty socjalne i działania w zakresie aktywizacji środowiska lokalnego

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej lub ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. Realizując założenia projektu socjalnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

zainicjowanego w latach wcześniejszych, nadal w 2023 roku kontynuowane były „Zajęcia integracyjne z nauką języka angielskiego”. Spotkania odbywały się w pomieszczeniach „Krzywej Hali”. Uczestnikami była grupa dzieci w wieku od 7 do 12 lat z różnych szkół podstawowych na terenie Ciechanowa.

Podstawowym kryterium uczestnictwa było:

- zamieszkanie na terenie miasta Ciechanów,
- korzystanie rodzin ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności rodzin, w których występowały trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Zajęcia prowadzone były w formie gier i zabaw, z myślą o indywidualnych potrzebach i możliwościach uczestników. Poza językiem angielskim dzieci miały możliwość uzyskania pomocy w innych zajęciach szkolnych, które wymagały wspomagania. W dalszym ciągu stymulowane jest u dzieci budowanie umiejętności pracy w grupie i przełamywanie barier w kontakcie z rówieśnikami oraz nabywanie pewności siebie. Zajęcia były prowadzone przez pracownika socjalnego cyklicznie dwa razy w tygodniu.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie zainicjował współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. W ramach współpracy zorganizowane zostały warsztaty dla rodziców podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze pn. „Warsztaty dla rodziców”. Pracownicy Ośrodka w ramach pracy socjalnej do udziału w warsztatach skierowali 19 odbiorców świadczeń pomocy społecznej, z czego 11 podjęło współpracę i zadeklarowało udział w spotkaniach. Warsztaty psychoedukacyjne „Szkoła dla Rodziców” to program, który ma za zadanie poprawić kompetencje wychowawcze i podnieść świadomość wychowawczą rodziców. Głównym celem zajęć jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności porozumiewania się, rozumienia zachowań dziecka, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku. Realizowany program składał się z 10 spotkań trwających ok. 3-ch godzin, które łączą wiedzę niezbędną do prawidłowego funkcjonowania rodziny z praktyką (ćwiczenia, scenki). Cennym elementem uczącym jest wymiana doświadczeń między uczestnikami. Poszczególne spotkania poruszały następujące zagadnienia – świadomość własnych celów wychowania, poznanie, nazywanie i rozumienie świata uczuć własnych oraz dziecka lub wychowanka, naukę umiejętności rozmawiania o przeżywanych emocjach, umiejętność stawiania jasnych granic i wymagań, zachęcanie dzieci do współpracy, wspólne rozwiązywanie konfliktów, poszukiwanie lepszych niż kara sposobów uczenia dziecka samodyscypliny, wspieranie samodzielności dzieci, uwalnianie ich od grania ról oraz wzmacnianie ich poczucia własnej wartości przez pochwałę opisową. „Szkoła dla rodziców” stanowiła kompendium wiedzy na temat rodziny i wychowania, które każdy rodzic powinien posiadać, aby proces wychowania przebiegał sprawnie a między rodzicami i dziećmi rozwijała się silna więź emocjonalna.

3.8.2 Działania w obszarze przeciwdziałania przemocy

Dnia 22 czerwca 2023 r. weszły w życie przepisy, które nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Poza zmianą nazwy ustawodawca zdecydował się zmodyfikować definicję przemocy, wprowadzając do niej kryterium przewagi, jaką musi mieć osoba stosująca przemoc nad osobą doznającą przemocy. Wyróżniono trzy rodzaje tej przewagi – fizyczna, psychiczna, ekonomiczna. Poza modyfikacją definicji przemocy domowej wprowadzono trzy nowe definicje: osoby doznającej przemocy domowej, osoby stosującej przemoc domową, świadka przemocy domowej. Małoletni będący świadkiem przemocy z mocy prawa jest uznawany za osobę doznającą przemocy domowej.

Konsekwencją techniczną wprowadzenia nowych regulacji była konieczność podjęcia przez gminy nowych uchwał dotyczących powoływania i odwoływania członków zespołów interdyscyplinarnych, a w konsekwencji powołanie nowego zespołu interdyscyplinarnego. Ustawodawca przewidział w tym zakresie termin trzech miesięcy, liczony od wejścia w życie nowych przepisów, a zatem od 22 czerwca 2023 roku. Regulacje w tym zakresie zostały przyjęte Uchwałą Nr 712/LXX/2023 Rady Miasta Ciechanów z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Ciechanów. Nowy zespół obowiązany był do opracowania i uchwalenia regulaminu określającego szczegóły jego pracy, a także sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych. Dodatkowym zadaniem dla grup diagnostyczno-pomocowych jest wprowadzenie obowiązku kierowania osoby stosującej przemoc domową (OSPD) do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych w sytuacji, kiedy zespół interdyscyplinarny zdecyduje o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do takiego programu. Niepoddanie się procedurze może oznaczać dla OSPD narażenie się na odpowiedzialność za wykroczenie z art. 66c Kodeksu wykroczeń.

Członkowie nowego zespołu interdyscyplinarnego są zobowiązani uczestniczyć w szkoleniu zorganizowanym przez samorząd województwa w terminie dwunastu miesięcy od powołania ich w skład zespołu. Udział w szkoleniach przewidziano również dla członków grup diagnostyczno-pomocowych. Nowym obowiązkiem dla zespołów będzie obieg dokumentów związanych z kierowaniem OSPD do programów, kierowanie zawiadomień o możliwości popełnienia wykroczenia przez OSPD w przypadkach uchybień w realizacji udziału w programach, a także rozpatrywania skarg w trybie KPA na członków grup diagnostyczno-pomocowych.

Dane dotyczące postępowań ws. procedury „Niebieskiej karty”

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Liczba rodzin, w których była prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”		96	130	159
Liczba Niebieskich Kart wszczynających procedurę w poszczególnych latach		62	109	166
Charakterystyka osób, wobec których istnieje	Kobiety	61	101	152

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

podjęcie że są dotknięte przemocą	Mężczyźni	5	8	19
Charakterystyka osób, wobec których istnieje podjęcie że stosują przemoc w rodzinie	Kobiety	3	7	18
	Mężczyźni	59	102	148
Liczba spotkań grup roboczych		265	335	702
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego		4	4	4

Każda osoba poszkodowana ma prawo do pomocy w tym zastosowania procedury "Niebieskiej Karty" w sytuacji gdy jest dotknięta przemocą. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą nie wymaga jej zgody. "Niebieska Karta" to formularz opisujący sytuacje, w których dochodzi do przemocy, a także działania podejmowane na rzecz osoby poszkodowanej. Wszczęcie procedury następuje w przypadku powzięcia, w toku prowadzenia czynności służbowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Niebieska Karta może być wypełniona przez:

- funkcjonariusza policji,
- lekarza, pielęgniarkę, położną, ratownika medycznego,
- pracownika socjalnego,
- pedagoga, wychowawcę,
- członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Po wypełnieniu "Niebieska Karta" przekazywana jest do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciechanowie, który powołuje grupę diagnostyczno-pomocową w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy. Wszczynając procedurę "Niebieskie Karty" podejmuje się działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa każdej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Poniżej zamieszczona tabela prezentuje liczbę wszczętych procedur „Niebieskich kart” na przestrzeni 2021 – 2023 roku przez instytucje z terenu miasta Ciechanów.

Liczba „Niebieskich kart” wszczynających procedurę sporządzanych przez przedstawicieli poszczególnych instytucji

Rodzaj instytucji	2021	2022	2023
Miejski Ośrodek Pomocy w Społecznej w Ciechanowie	2	9	7
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	1	0
Policja	59	96	155
Oświata	0	1	1

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Ochrona zdrowia	1	2	3
Łącznie	62	109	166

W działaniach podejmowanych w szczególności w obszarze przeciwdziałania przemocy, pracownicy często spotykają się z sytuacjami występowania uzależnień. Poniższe zestawienie zawiera dane dotyczące rodzin dotkniętych problemem uzależnienia.

Pomoc kierowana do rodzin dotkniętych problemem uzależnienia

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin/ osób korzystających ze świadczeń, w których występuje problem nadużywania alkoholu	190	185	214
Wartość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	551.900,98	656.021,69	610.957,53
Liczba wniosków o nałożenie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	3	9	6
Liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, w stosunku do których prowadzone były oddziaływania w ramach pracy socjalnej	350	312	431

3.8.3 Działania aktywizacyjne skierowane do osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo

Ważnym elementem wsparcia dla osób bezrobotnych była możliwość podjęcia zatrudnienia w ramach prac społecznie - użytecznych. Prace społecznie- użyteczne są formą aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, które jednocześnie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej. Tego rodzaju aktywizacja zawodowa organizowana jest od 1 listopada 2005 roku na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zgodnie z art. 73 a wymienionej ustawy osoba biorąca udział w projekcie może pracować maksymalnie 10 godzin w tygodniu. W 2023 roku za każdą przepracowaną godzinę wypłacane było wynagrodzenie w wysokości 9,50 zł, które od czerwca 2023 r. zostało zwaloryzowane i wzrosło do 10,90 zł/h. Prace społecznie użyteczne odbywają się w okresie od marca do końca października.

Organizacja prac społecznie-użytecznych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba instytucji	10	10	11
Liczba etatów	32	31	29

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Liczba osób skierowanych	42	46	47
Liczba osób, które zrezygnowały z zatrudnienia	11	15	17
Liczba osób, które podjęły pracę zawodową/stałą	1	1	1

Zadania związane z wykonywaniem prac społecznie użytecznych w 2023 roku realizowano w oparciu o 29 etatów, które świadczone były na rzecz następujących instytucji i organizacji:

1. Wydział Inżynierii Miejskiej i Infrastruktury Drogowej – Urząd Miasta Ciechanów
2. Klub sportowy „Promyk”
3. Klub sportowy „Jurand”
4. Klub sportowy „Mazovia”
5. Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Serce Matki”
6. Stowarzyszenie rodzin „ADHD”
7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
8. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków
9. Bank Żywności w Ciechanowie
10. Park Nauki TORUS w Ciechanowie.
11. Ciechanowskie Stowarzyszenie Filantrop.

W trakcie trwania prac społecznie-użytecznych w 2023 r., jedna osoba podjęła stałe zatrudnienie. W rozpatrywanym okresie łącznie 17 osób zrezygnowało z udziału w pracach społecznie użytecznych. Należy jednak podkreślić, że dwie osoby z tej grupy podjęły tymczasowe zatrudnienie w ramach robót publicznych, a kolejne dwie zostały wyłączone z prac społecznie użytecznych w związku z rozpoczęciem szkolenia ze stażem organizowanego przez inny podmiot niż Powiatowy Urząd Pracy.

3.8.4. Projekt „Zmiana – zacznij od siebie”

W 2023 roku Gmina Miejska Ciechanów w partnerstwie z Fundacją edukacyjno-sportową „reGeneracja” realizowała Projekt pn. „Zmiana – zacznij od siebie” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób nieaktywnych zawodowo, doświadczających wielokrotnego wykluczenia. Działaniami objęto 40 osób dorosłych, w tym 4 obywateli Ukrainy, oraz 20 dzieci uczestników projektu. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 748 180,00 zł.

W ramach projektu uczestnicy otrzymali wsparcie w zakresie:

1. Aktywnej integracji społecznej:
 - Opracowanie indywidualnej ścieżki reintegracji – diagnoza potrzeb przeprowadzona przez psychologa i doradcę zawodowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- Wsparcie w ramach pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny opracowany i prowadzony przez pracowników socjalnych MOPS.
2. Punkt poradnictwa specjalistycznego:
- Punkt wsparcia specjalistycznego – w ramach punktu każdy Uczestnik skorzystał z indywidualnego wsparcia specjalistycznego. Uczestnicy w zależności od zdiagnozowanych potrzeb mieli możliwość uzyskać pomoc prawną, psychologiczną, pedagogiczną lub uczestniczyć w mediacji rodzinnej.
 - Spotkania grup samopomocowych – w ramach zadania uruchomione zostały spotkania grup samopomocowych, które spotykały się aby wspólnie rozwiązywać problemy pod okiem specjalisty.
3. Akademia umiejętności i kompetencji społecznych:
- Trening kompetencji społecznych – zajęcia zorganizowane były w celu wyposażenia uczestników w kompetencje społeczne ułatwiające budowanie relacji na polu zawodowym i społecznym.
 - Trening radzenia sobie ze stresem – zajęcia mające na celu pokazania Uczestnikom jak mogą radzić sobie w sytuacjach trudnych, stresujących, poznania technik relaksacyjnych oraz zrozumienia czym jest stres, jakie są jego negatywne skutki.
4. Zajęcia edukacyjno-rozwijające dla dzieci i młodzieży – w ramach zadania zorganizowane były zajęcia dla dzieci osób dorosłych uczestniczących w projekcie, które trwały równolegle z zajęciami grupowymi organizowanymi dla osób dorosłych.
5. Aktywizacja edukacyjna (czerwiec-sierpień) – w ramach zadania zorganizowane zostały szkolenia zawodowe dla grupy 40 uczestników. Z diagnozy utworzone zostały 4 grupy szkoleniowe, których przeszkolono w zawodach: kurs wizażu i stylizacja paznokci, sprzedawca-kasjer z elementami obsługi kasy oraz komputera, opiekun osób zależnych z el. nowoczesnego sprzętania, pomoc kuchenna oraz pracownik gospodarczy.
6. Aktywizacja zawodowa
- Doradztwo zawodowe – spotkania miały na celu zbudowanie wśród Uczestników pozytywnego nastawienia do pracy, wspieranie w godzeniu aktywności zawodowej z innymi bieżącymi obowiązkami, pomoc w uzupełnianiu kompetencji społecznych itp.
 - Pośrednictwo pracy – w ramach zadania do projektu zaangażowany został pośrednik pracy, którego głównym zadaniem było poszukiwanie pracy, w tym miejsc odbywania staży zawodowych.
 - Staże zawodowe – w ramach zadania 20 odbiorców wsparcia zostało skierowanych do odbycia staży zawodowych na stanowiskach powiązanych z ich kierunkiem kształcenia podczas szkoleń zawodowych. Każda osoba realizująca staż zawodowy otrzymywała stypendium stażowe przez okres 3-ch miesięcy.

3.8.5 Pomoc psychologiczna

W 2023 r z pomocy psychologicznej łącznie skorzystało 82 rodziny, przy czym opieką psychologiczną objęto 93 członków rodzin. Psycholog udzielił łącznie 410 konsultacji. Usługi świadczone były w wymiarze około 40 godzin miesięcznie. Były to konsultacje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

psychologiczne, interwencje kryzysowe, konsultacje wychowawcze, konsultacje psychotraumatologa, jak również terapia w takim podejściu.

W indywidualnych sytuacjach kryzysowych organizowane było wsparcie psychologiczne lub pomoc we współpracy z Biurem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ciechanowie lub Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jak również pogotowiem i policją. W szczególności współpraca dotyczyła organizowania wsparcia psychologicznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, pomocy prawnej oraz natychmiastowej pomocy psychiatrycznej dla osób z nasilonymi objawami psychotycznymi, zaostrzeniu choroby afektywnej dwubiegunowej lub zgłaszanym zamiarem odebrania sobie życia.

Poniższe zestawienie zawiera szczegółowe dane dotyczące odbiorców usług MOPS z uwzględnieniem roku lat 2021-2023.

Organizacja pomocy psychologicznej w MOPS

Wyszczególnienie	2021		2022		2023	
	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia	Łączna liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia
Wsparcie psychologa	68	172	61	74	82	93

Dane MOPS Ciechanów

Wsparcie psychologa koncentrowało się wokół:

1. pomocy w kryzysach psychologicznych związanych z trudną sytuacją życiową,
2. analizowaniu problemów w systemie rodzinnym,
3. wsparcia rodziców w wychowaniu,
4. przepracowywaniu traum rozwojowych, mających destruktywny wpływ na funkcjonowanie w życiu codziennym,
5. wsparcia w żałobie przy śmierci bliskiego członka rodziny, szczególnie w żłobie traumatycznej,
6. doświadczania destrukcyjnych myśli np. prowadzących do okaleczeń, podejmowania ryzykownych działań,
7. pomocy w sytuacjach osób narażonych na przemoc fizyczną, psychiczną, rodzinom z problemem uzależnień,
8. braku wsparcia w rodzinie i osobach bliskich,
9. chorób somatycznych i wieku starczego powodującego zaburzone funkcjonowanie społeczne i psychiczne,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

10. deficytu psychologicznego i społecznego funkcjonowania wynikającego ze środowiska życia,
11. odczuwania stresu w związku z doświadczaniem sytuacji okołorozwodowych,
12. niezaradności życiowej,
13. diagnozy możliwości poznawczych,
14. kłopotów dzieci i młodzieży z rówieśnikami, trudnościami w nauce, zmaganiem z bólem niewiadomego pochodzenia, samookaleczaniem się, myślami samobójczymi, zachowaniami zbyt agresywnymi, wycofaniem bądź trudnościami adaptacyjnymi,
15. zaniedbywania lub zaniechania wypełniania obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zagrożonych całkowitą lub częściową utratą praw rodzicielskich,
16. wsparcia w samotnym rodzicielstwie,
17. zaburzeń psychicznych ograniczających prawidłowe funkcjonowanie psychiczne i społeczne,
18. wspieraniu młodzieży w trudnym momencie rozwojowym,
19. wspieraniu dzieci i młodzieży zmagających się z wykluczeniem i przemocą emocjonalną i fizyczną w szkole,
20. terapii osób dotkniętych CPTSD (ofiar gwałtów, zmagających się ze zdysocjowaną osobowością),
21. terapii osób dotkniętych Desnos, zaburzeniami osobowości, jak również zaburzeniami z Osi I (np. lękowymi, depresyjnymi) lub jednym i drugim,
22. interwencji kryzysowych osób będących w ostrych lub przemijających stanach psychotycznych, zmagających się z urojeniami.

W sytuacjach gdy treść myślenia jednostki, niepokój czy poczucie zagrożenia stanowiło niebezpieczeństwo dla ich zdrowia lub zagrażało innym i istniało podejrzenie, że pacjent nie będzie leczył się samodzielnie a rodzina również była bezsilna koniecznością było wezwanie pogotowia, aby zapobiec możliwym negatywnym konsekwencjom zdeorganizowanego myślenia, zachowania i spostrzegania. Osoby takie wymagały natychmiastowej diagnozy psychiatry i wsparcia lekarskiego.

3.8.6 Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowanych oraz program Opieka 75+

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Celem usług opiekuńczych jest zapewnienie odpowiedniej pomocy i umożliwienie funkcjonowania tych osób w miejscu zamieszkania najdłużej jak to jest możliwe, bez konieczności zmiany otoczenia i zamieszkania w domu pomocy społecznej.

W 2023 roku w ramach zadań własnych gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie realizował pomoc w formie usług opiekuńczych osobom niesamodzielnym. Koszt jednej godziny w 2023 roku wynosił 25,00 zł, przy czym odpłatność po stronie odbiorcy usług uzależniona była od sytuacji rodzinnej i materialnej. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi określone są w Uchwałach Rady Miasta Ciechanów Nr 170/XIV/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. oraz Nr 603/LXII/2022 Rady Miasta Ciechanów z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

W okresie sprawozdawczym MOPS w Ciechanowie świadczył usługi opiekuńcze zatrudniając głównie na podstawie umowy o pracę 28 opiekunów. W 2023 roku z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało łącznie 134 osoby. Ogółem zrealizowano ponad 36.859,5 godzin usług opiekuńczych, w tym w ramach programu „Opieka 75+” edycja 2023 współfinansowanych z budżetu Wojewody wykonano 17.402,5 godzin w ramach dofinansowania o wartości 260.776,46 zł. Program realizowany był od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie był przygotowany, aby świadczyć również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W związku z brakiem osób zainteresowanych tą formą pomocy nie udało się wdrożyć usług dla tej grupy świadczeniobiorców.

Analiza świadczonych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych

	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba opiekunów świadczących pomoc w formie usług opiekuńczych	30	27	28
Liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych łącznie, w tym:	139	132	134
Osób z orzeczoną niepełnosprawnością	55	45	40

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Liczba zrealizowanych godzin łącznie	37.087,5	37.582	36.859,5
Liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w ramach programu "Opieka 75+"	57	63	71
Liczba zrealizowanych godzin w ramach programu "Opieka 75+"	13.998,5	17.207,75	17.402,5
Kwota finansowania z budżetu Wojewody programu "Opieka 75+"	139.985,00	172.000,00	260.776,46
Liczba osób świadczących pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	3	0
Liczba osób korzystających z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi łącznie	3	3	0
Liczba zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	381	86	0
Otrzymane środki z budżetu Wojewody na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyrażona w złotych	18 121,17	3 819,98	0
Wysokość dochodów z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyrażona w złotych.	4 434,00	1 100,80	0

3.8.7 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 roku realizował Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023, z tej formy pomocy skorzystały łącznie 32 osoby. W ramach programu zrealizowano 15.552 godzin usług asystencji osobistej. Program realizowany był w całości ze środków Funduszu Solidarnościowego, kwota wydatkowana wynosiła 637 614,97 zł. Program jest elementem polityki społecznej w zakresie: poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnością, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, wsparcia osób z niepełnosprawnością oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb, uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Analiza programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających z pomocy w formie „Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej” – program finansowany z Funduszu Solidarnościowego	0	28	32
Liczba zrealizowanych godzin w ramach programu "Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" – program finansowany z Funduszu Solidarnościowego	0	12.435	15.552
Kwota finansowania w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	0	558.756,00	637 614,97

3.8.8 Pilotażowy program wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki

Gmina Miejska Ciechanów, mając na celu podwyższenie bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, uzyskała w 2020 roku dotację celową z budżetu Województwa Mazowieckiego związaną z organizowaniem i świadczeniem usług teleopiekuńczych. Koordynatorem usług teleopiekuńczych na terenie gminy miejskiej Ciechanów został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie.

W ramach działań trzydziestu mieszkańców Ciechanowa posiada nadajniki zakładane na rękę w formie bransoletki lub w formie wisiorka noszonego na szyi oraz telefony komórkowe bądź stacjonarne z funkcją przycisku SOS, który łączy podopiecznego w sytuacji zagrożenia z Polskim Centrum Opieki. Po nawiązaniu połączenia w pierwszej kolejności powiadamiana jest osoba wskazana przez podopiecznego do kontaktu. W przypadku konieczności wezwania służb pracownik PCO wzywa odpowiednio Pogotowie Ratunkowe i/lub Policję i/lub Straż Pożarną pod adres osoby potrzebującej pozostając w kontakcie z podopiecznym do chwili przyjazdu osób/służb. Operator teleopieki dysponuje szczegółowymi danymi o osobie, która wzywa pomocy, tj. kontakt do osób bliskich podopiecznego, dane o jego stanie zdrowia, przyjmowanych lekach i miejscu ich przechowywania oraz o najkrótszej drodze dojazdu do miejsca zamieszkania co pozwala na szybkie i sprawne udzielenie niezbędnej pomocy. W roku 2023 w dalszym ciągu wsparcie kierowane było do 30 seniorów zamieszkałych na terenie Miasta Ciechanów. Poniższa tabela przedstawia podział osób korzystających z teleopieki w mieście Ciechanów z uwzględnieniem płci i wieku.

Mieszkańcy miasta korzystający z usług teleopiekuńczych w 2023 r.

Wiek (grupa wiekowa)	Kobieta	Mężczyzna	Łącznie
60-65 lat (I)	2	0	2
66-70 lat (II)	1	0	1
71-80 lat (III)	4	0	4
80+ (IV)	21	2	23
Łącznie	28	2	30

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

3.8.9 System wsparcia osób bezdomnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie obejmuje wsparciem osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością, przebywające na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów. Zgodnie z definicją określoną w ustawie o pomocy społecznej, osobę bezdomną określa się jako „osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”. Działania w ramach pracy socjalnej kierowane były w szczególności do osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały jest miasto Ciechanów.

Wiek osób bezdomnych z terenu miasta Ciechanów objętych pomocą w 2023 roku

Wiek osób bezdomnych	Liczba osób
Bezdomni do 40 roku życia	11
Bezdomni od 41 do 50 roku życia	9
Bezdomni od 51 do 60 roku życia	11
Bezdomni powyżej 60 roku życia	18
Razem	49

W realizowaniu zadań na rzecz bezdomnych podejmowane były działania interwencyjne, aktywizujące i wspierające w procesie ich usamodzielniania. W 2023 roku udzielono pomocy 37 osobom bezdomnych z terenu miasta Ciechanów. W porównaniu do poprzedniego roku zwiększyła się migracja osób bezdomnych co w efekcie spowodowało w 2023 roku wzrost liczby osób pochodzących spoza miasta Ciechanów, które otrzymały pomoc w trybie interwencyjnym.

Okres pozostawania w bezdomności

Czas pozostawania w bezdomności	Liczba osób
Do roku	18
Od 1 do 5 lat	14
Od 6 do 10	8
Powyżej 10 lat	9

Osoby, które posiadały ostatni adres zameldowania na pobyt stały na terenie miasta Ciechanów miały zagwarantowane miejsca uzyskania schronienia w ramach podpisanego porozumienia w dwóch schroniskach dla osób bezdomnych:

- 1) Stowarzyszenie MONAR w Turowie,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- 2) Stowarzyszenie MONAR w Dreglinie,
oraz trzech schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi:
- 3) Fundacja „Leśne Zacisze” w Sokołowym Kącie w powiecie żuromińskim,
- 4) Brodnickim Centrum CARITAS w województwie kujawsko-pomorskim.
- 5) Stowarzyszenie Centrum Wsparcia Społecznego w Biłgoraju.

W sytuacjach interwencyjnych istniała możliwość zabezpieczenia schronienia w noclegowni w Turowie, gdzie głównie kierowano osoby krótkotrwale przebywające lub osoby bezdomne dowożone do noclegowni z terenu miasta Ciechanów, których ostatnim miejscem stałego zameldowania były inne miejscowości. Miasto Ciechanów na mocy Uchwały nr 318/ XXXI /2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. Rady Miasta Ciechanów ustaliło szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla bezdomnych. Zgodnie z przyjętą uchwałą, osoby bezdomne w zależności od posiadanego dochodu lub rodzaju schroniska zobowiązane są do partycypowania w kosztach pobytu w ośrodkach wsparcia jakim są schroniska dla osób bezdomnych lub schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Formy pomocy pozamaterialnej kierowane do osób bezdomnych

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób bezdomnych, do których kierowana była pomoc, w tym:	41	51	49
a) liczba osób przebywających w schroniskach lub noclegowni	19	27	31
b) osoby, które podjęły działania zmierzające do wyjścia z bezdomności w oparciu o Indywidualny Plan Wychodzenia z Bezdomności, kontrakt socjalny	19	16	20
c) liczba osób bezdomnych, którym przyznano lokal	0	1	0
d) osoby bezdomne, które w okresie sprawozdawczym utraciły status osoby bezdomnej	5	9	4
e) osoby bezdomne, które zmarły	3	7	7
f) osoby bezdomne, które nie były mieszkańcami miasta Ciechanów	4	11	12

W ostatnich latach obserwuje się wzrost migracji osób bezdomnych, w szczególności w okresach poprawy warunków atmosferycznych. Warto zaznaczyć, że w roku 2023 po raz pierwszy odnotowano pojawienie się osób bezdomnych narodowości ukraińskiej.

W ostatnich latach wzrasta koszt pobytu osób bezdomnych w schroniskach między innymi z powodu:

- zwiększenia liczby osób wymagających umieszczenia w placówkach zapewniających usługi opiekuńcze, co wynika ze wzrostu liczby osób bezdomnych w wieku powyżej 60 roku życia, dla których niemożliwe jest funkcjonowanie w warunkach zwykłego schroniska,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- napływu osób bezdomnych narodowości ukraińskiej,
- zwiększającej się liczby osób bezdomnych wymagających udzielenia schronienia np. z powodu występowania zjawiska przemocy. Zgodnie z przepisami, które weszły w życie 30 listopada 2020 roku, policjanci mają możliwość wydać wobec osoby stosującej przemoc domową nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego otoczenia.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r., łącznie z pomocy w formie schronienia skorzystało 31-osób. W 2023 roku udział świadczeniobiorców w kosztach odpłatności za pobyt w schroniskach wynosił 60.913,70 zł, który wzrósł nieznacznie w porównaniu do roku 2022 gdzie uzyskano wpływy na poziomie 58.179,36 zł.

Z 25 osób przebywających w schroniskach, 4 osoby pokrywały w 100% odpłatność za swój pobyt, a u 13 osób ustalona była częściowa odpłatność na poziomie od 30% do 82% dochodu. Pozostałe osoby nie posiadały dochodu i zgodnie z obowiązującymi przepisami były uprawnione do bezpłatnego korzystania z tej formy pomocy.

Formy pomocy finansowej kierowane do osób bezdomnych w latach 2021-2023

Rodzaj pomocy	2021		2022		2023	
	Liczba osób	Wartość w zł.	Liczba osób	Wartość w zł	Liczba osób	Wartość w zł
Koszty zabezpieczenia miejsc w noclegowni, w tym spoza Ciechanowa	4	28.800,00	11	36.000,00	6	28.800,00
	0		1		1	
Stowarzyszenie MONAR w Dreglinie - Schronisko	9	40.980,00	7	37.440,00	7	22.137,00
Stowarzyszenie „MONAR” w Turowie-Schronisko	7	34.881,00	10	38.236,63	12	77.127,00
Fundacja „Leśne Zacisze” w Sokołowym Kącie	3	54.900,00	4	73.340,00	3	23.028,00
Brodnickie Centrum CARITAS / Chełmża	0	0	2	11.960,00	1	25.550,00
Stowarzyszenie Centrum Wsparcia Społecznego/Biłgoraj	0	0	0	0	1	16.480,00
Schroniska inne	5	3.973,22	0	0	1	0
Zasiłki stałe	10	42.700,14	11	43.315,71		51.286,75

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

					11	
Składki zdrowotne (przy zasiłku stałym)	8	3.511,98	9	3.724,10	9	4.103,46
Organizacja pogrzebu	3	0*	5 * (2 osoby - pokrycie kosztów)	7.150,00	7* (1 osoba - pokrycie kosztów)	4.000,00*
Posiłki w jadłodajni	6	5.486,25	7	6.784,80	10	11.931,41
Zasiłki okresowe	13	29.668,42	14	32.260,57	17	31.932,50
Zasiłki celowe	13	7.862,91	11	8.133,55	6	5.885,00
RAZEM, w tym z terenu Ciechanowa	41 37	252.763,92	51 40	298 345,36	49 37	302.261,12

* Koszty pochówku zostały zwrócone przez ZUS i nie zostały uwzględnione w ogólnych kosztach lub podjęto działania aby koszty pochówku pokrywane były przez rodzinę w ramach zasiłku pogrzebowego.

Należy podkreślić, że w wielu przypadkach osoba bezdomna korzystała z wielu form pomocy jednocześnie np. w związku z wnioskiem o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności korzystała z zasiłku okresowego, stałego oraz pobytu w schronisku. U niektórych osób niepełnosprawność powodowała, iż nie potrafiły funkcjonować w warunkach schroniska dla osób bezdomnych i należało im zapewnić schronienie w placówkach z usługami opiekuńczymi lub/i domu pomocy społecznej. Z tego też powodu osoby wymienione w poszczególnych formach udzielanej pomocy nie sumują się.

Organizowanie pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem bezdomności wymaga ścisłej współpracy przedstawicieli służb podejmujących działania w tym obszarze oraz organizacji pozarządowych. Wspólne planowanie działań jest niezbędne do właściwego wykorzystania dostępnych zasobów na rzecz łagodzenia skutków i wypracowania skutecznych rozwiązań. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie wzorem lat ubiegłych kontynuował współpracę z następującymi podmiotami:

- Urząd Miasta w Ciechanowie
- Straż Miejska w Ciechanowie
- Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie
- Specjalistyczny Szpital Wojewódzki w Ciechanowie, w szczególności Oddziałem Psychiatrycznym
- Sąd Rejonowy w Ciechanowie
- Polski Czerwony Krzyż Oddział w Ciechanowie
- Stowarzyszenie MONAR– Mazowieckie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Turowie
- Stowarzyszenie MONAR – Schronisko dla Osób Bezdomnych w Dreglinie
- Fundacja „Leśne Zacisze” w Sokołowym Kącie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mławie
- Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w zakresie kierowania osób bezdomnych w celu wykonania testu na obecność wirusa SARS-CoV-2
- Inne fundacje, schroniska gdzie przebywają osoby bezdomne z terenu miasta Ciechanów oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej na terenie kraju.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w szczególności współpracują z przedstawicielami Straży Miejskiej Ciechanów lub Komendy Powiatowej Policji w zakresie podejmowania interwencji w sytuacjach wymagających zabezpieczenia schronienia, szczególnie w okresach zimowych np.:

- przewóz osób bezdomnych z terenu miasta. Pracownicy Straży Miejskiej lub funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji odpowiedzialni są za transport osób bezdomnych do organizacji zapewniających schronienie zgodnie z Porozumieniami zawartymi przez MOPS.
- stosowania sankcji za popełnione wykroczenie lub przestępstwa (nakładanie grzywnien w drodze mandatu karnego, kierowanie wniosków do Sądu o nałożenie kary w drodze postępowania o wykroczenia) wobec osób pijących alkohol w miejscach publicznych, zachowujących się w sposób demoralizujący, gorszący. Funkcjonariusze Policji podejmują działania w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców i przestrzegania obowiązujących przepisów w kontekście funkcjonowania osób bezdomnych w miejscach publicznych.
- przeprowadzania cyklicznych monitoringów przez pracowników Straży Miejskiej Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie z udziałem pracowników Ośrodka w miejscach gromadzenia się bezdomnych, w celu zabezpieczenia schronienia w szczególności w okresach pogorszenia warunków atmosferycznych.

Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania bezdomności

Bezdomność to jeden z poważniejszych problemów społecznych wynikających z tempa rozwoju gospodarczego, którego efektem jest pogarszająca się sytuacja materialna części społeczeństwa doprowadzająca niejednokrotnie do zagrożenia eksmisją bądź samej utraty miejsca zamieszkania. Z tego względu istotne jest podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do przeciwdziałania temu niepożądanemu zjawisku. Biorąc pod uwagę zalecenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu od kilku lat tutejszy Ośrodek wdrożył praktykę w zakresie prewencji przed eksmisją i bezdomnością. W tym zakresie z wykorzystaniem: pracy socjalnej, asystowania, doradztwa, w tym doradztwa w zakresie zarządzania budżetem domowym, w szczególności dla grup wysokiego ryzyka, pracownicy socjalni i asystenci rodziny motywują osoby/rodziny do systematycznego opłacania czynszu i innych opłat związanych z utrzymaniem mieszkania. Działania te w dużej mierze polegają na uświadomieniu osób zagrożonych o konsekwencjach nagromadzania się zaległości czynszowych i zmotywowania ich do regulowania bieżących i zaległych opłat. Ze względu na ograniczone zasoby finansowe tych osób oraz brak utrwalonej zdolności do określania priorytetów wydatków, część przyznanych świadczeń pieniężnych, za zgodą klienta, przekazywana była bezpośrednio na konta zarządcy lokali mieszkalnych. Wprowadzenie usystematyzowanej sytuacji mieszkaniowej, bez wizji postępowania sądowego w sprawie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

eksmisji oraz dalszego borykania się z długami bez wątpienia wypełnia te przesłanki.

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny niezmiennie dokładają wszelkich starań, aby wypracować wśród osób korzystających ze wsparcia finansowego nawyku terminowego regulowania zobowiązań czynszowych. Osoby oraz rodziny, które nie posiadają zadłużenia i spełniają wymogi formalne, zachęcane są do wniosku o dodatek mieszkaniowy.

Osoby bezdomne motywowane są do składania wniosków o przydział mieszkań socjalnych. Alternatywnie w przypadku prawdopodobieństwa uzyskania zatrudnienia przez osobę bezdomną przebywającą w Schronisku, Ośrodek oferuje sfinansowanie miesięcznych opłat za wynajem miejsca w lokalu pracowniczym na terenie Ciechanowa. Pokrycie kosztów zakwaterowania jest porównywalne z opłatą za Schronisko i dodatkowo stwarza realną możliwość usamodzielnienia się osoby bezdomnej.

PODSUMOWANIE

Wymienione zadania Działu związane są głównie z ustawą o pomocy społecznej, skierowane są do osób wymagających pomocy, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się spadek odbiorców świadczeń pomocy społecznej, które dotyczą pomocy materialnej lub usługowej. Rośnie natomiast liczba osób/rodzin gdzie prowadzona jest wyłącznie praca socjalna lub podejmowane są interwencje np. z powodu występowania zjawiska przemocy, zaburzeń psychicznych, uzależnień, zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

Największym problemem w organizacji pracy i zabezpieczenia ciągłości podejmowanych zadań w poszczególnych obszarach i zdarzeniach jest niestabilność kadrowa. Ciągła rotacja pracowników powoduje konieczność dokonywania zmian organizacyjnych i większego zaangażowania kierownictwa w zakresie wprowadzenia w zakres obowiązków i nadzoru wykonywanej pracy. Praca pracownika socjalnego jest bardzo trudnym zawodem wymagającym znajomości przepisów prawa i ich praktycznego wykorzystania oraz odporności na stres. Osoby pełniące misję tego zawodu pomagają osobom i rodzinom przezwyciężyć trudne sytuacje życiowe, wspierają klientów pomocy społecznej w procesie usamodzielniania i integracji społecznej. Klientami pomocy społecznej i pracy socjalnej są często osoby, które mają zaniżoną samoocenę, wykazują bezradność i niesamodzielność w sytuacji, w której się znaleźli. Pracownicy socjalni w swojej pracy spotykają się coraz częściej z agresywną i roszczeniową postawą ze strony osób zgłaszających się do Ośrodka. W wielu przypadkach podejmują działania w stosunku do osób lub rodzin w kryzysie zaburzeń psychicznych, uzależnień od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

Należy również nadmienić, że w 2023 roku na skutek trwającej rosyjskiej agresji, obywatele Ukrainy, którzy uzyskali schronienie na terytorium naszego kraju, nadal mają prawo pobytu na terytorium Polski i korzystania z tych samych świadczeń pomocy społecznej co obywatele Polski, w tym również pracy socjalnej. Z tego też powodu pracownicy Ośrodka podejmowali działania, w tym również o charakterze interwencyjnym oraz wnioskowali o przyznanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej. W realizacji tych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

zadań pracownicy napotykali na problemy wynikające z migracji rodzin ukraińskich, różnic kulturowych, bariery językowej oraz wzorców życiowych, w tym również związanych z pełnieniem funkcji rodzicielskich.

Rozdział VI.

Działalność Dziennego Domu „Senior+” w Ciechanowie

W strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej od dnia 1 stycznia 2020 r. na bazie działającego od 1990 roku Dziennego Domu Pobytu „Dzienny Dom Seniora” /DDS/ funkcjonuje Dzienny Dom Pobytu zwany Dzienny Dom „Senior+” /DDS+ /. Powołany został w drodze Uchwały NR 184/XV/ 2019 Rady Miasta Ciechanów z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia - Dziennego Domu "Senior+" w Ciechanowie. Należy nadmienić, że w/w jest jedyną placówką tego typu na terenie miasta Ciechanów.

Działania placówki realizowane są w ramach Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Zakłada on wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie realizacji zadań własnych, polegających na prowadzeniu i zapewnieniu miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”.

W trybie konkursowym w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025, Moduł II *Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+* , Edycja 2023 pozyskano dofinansowanie ze środków Budżetu Państwa na działania związane z bieżącym utrzymaniem placówki w tym; zakup obiadów, art. żywnościowych na organizację spotkań okolicznościowych, zakup prasy, materiałów do terapii zajęciowej i usługi kulturalno-oświatowe, pokrycie kosztów zatrudnienie fizjoterapeuty, pielęgniarki, dietyka i wynagrodzenia pracowników. Dofinansowanie w ramach Modułu II obejmuje 30 miejsc pobytu .

4.1 Dofinansowanie funkcjonowania DDS+ w ramach Modułu II

Moduł II <i>Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+</i>	koszt realizacji zadania ogółem	budżet państwa	wkład własny Gminy Miejskiej Ciechanów
Edycja 2020	270 000,00 zł	108 000,00 zł	162 000,00 zł
Edycja 2021	272 160,00 zł	128 160,00 zł	144.000,00 zł
Edycja 2022	260 640,00 zł	116 640,00 zł.	144.000,00 zł
Edycja 2023	266 400,00 zł	122 400,00 zł	144 000,00 zł

W roku 2023 wydano 39 decyzji administracyjnych kierujących do DDS+. Uczestnicy DDS+ stanowią zróżnicowaną grupę społeczną pod względem płci, wieku, sprawności ruchowej. Niespełna połowa ogółu uczestników w 2023 r. to osoby powyżej 80 roku życia. Najmłodszy Senior miał 63 lata natomiast najstarszy 93 lata.

Co więcej, 28 uczestników posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 9 osób poruszało się przy pomocy sprzętu ortopedycznego (laski - 4osoby , kule - 3osoby, balkonik - 2osoby).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Charakterystyka uczestników DDS+ ze względu na płeć i wiek

	Wydane decyzje	Płeć	Wiek 60-69	Wiek 70-79	Wiek 80-89	Wiek Powyżej 90 lat
2021	37	K- 27 M- 10	2	14	15	6
2022	38	K-27 M-11	7	13	16	2
2023	39	K- 27 M- 12	6	18	13	2

4.2 Odpłatność za pobyt w DDS+

Odpłatność za pobyt w DDS+ reguluje Uchwała nr 185/ XV / 2020 Rady Miasta Ciechanów z dnia 19. XII 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia – Dziennym Domu „Senior+” w Ciechanowie.

Obejmuje ona warunki korzystania z miejsca pobytu wraz z wyżywieniem oraz usługi świadczone przez Dzienny Dom „Seniora +”. Opłatę za dzień pobytu określa się corocznie na poziomie kosztów wyżywienia odpowiadających kwocie stawki obiadowej wyłonionej w drodze zapytania ofertowego w roku 2023 wynosiła 17,01zł.

W roku 2023 zakupiono i wydano seniorom w ramach pobytu 5846 obiadów dwudaniowych.

Odpłatności za pobyt w DDS+ zgodnie z decyzjami administracyjnymi - stan na 31.12.2023 r. przedstawiały się następująco:

Odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+” w odniesieniu do kryterium dochodowego

l/ p	Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej wyrażony w %	Wysokość odpłatności w % dla osób samotnie gospodarujących, osób gospodarujących w rodzinie	Wysokość odpłatności od kosztu obiadów w danym miesiącu w zł			Liczba osób korzystających z danej formy wsparcia w		
			2021	2022	2023	2021	2022	2023
1	do 100 % kryterium dochodu tj.776,00 zł	nieodpłatnie	nieodpłatnie			0	1	2
2	do 150 % kryterium dochodu	25 %	3,13	3,63	4,25	1	1	1
3	do 200 % kryterium dochodu	50 %	6,25	7,25	8,51	7	4	1
4	do 300 % kryterium dochodu	75 %	9,38	10,8	12,76	15	13	16

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5	Powyżej 300 % kryterium dochodowego	100 %	12,50	14,5	17,01	14	14	19
----------	-------------------------------------	-------	-------	------	-------	----	----	----

Podstawowy zakres usług świadczonych w DDS+ obejmuje w szczególności usługi:

4. **socjalne** – dzienny pobyt i odpoczynek w pomieszczeniach pozbawionych barier architektonicznych, oraz gorący posiłek składający się z dwóch dań, dostęp do komputera z Internetem, biblioteczki i bieżących czasopism.
5. **opiekuńcze** - obejmujące pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych: opiekę higieniczną (pomoc w samoobsłudze, utrzymaniu higieny osobistej, pranie odzieży, kąpiel), zapewnienie kontaktów z otoczeniem, pomoc w rozwiązywaniu bieżących spraw życia codziennego;
6. **terapeutyczne** - poprzez uczestnictwo w zajęciach z wykorzystaniem różnych metod i form terapii zajęciowej dostosowanych do możliwości indywidualnych uczestników (min. muzykoterapii, arteterapii, biblioterapii);
7. **edukacyjne** - poprzez pogadanki, spotkania z przedstawicielami różnych instytucji, dyskusje, udział w Webinariach, regularne spotkania z pielęgniarką i dietetykiem.
8. **aktywizujące ruchowo w tym kinezyterapii** - poprzez indywidualne i grupowe zajęcia w dostępnej sali aktywizacji ruchowej, zajęcia z fizjoterapeutą;
9. **kulturalno-oświatowe** - dające możliwość uczestniczenia w bogatszym życiu kulturalno-oświatowym m.in. wyjścia do muzeum, na wydarzenia lokalne i występy artystyczne, wspólne przeżywanie imienin, urodzin, świąt i uroczystości wynikających z kalendarza;
10. **aktywizacji społecznej** poprzez udział w lokalnych uroczystościach, akcjach społecznych i charytatywnych oraz integracji międzypokoleniowej.

Placówka wsparcia pobytu dziennego jaką jest Dzienny Dom Senior+ wspiera seniora w jego środowisku, przeciwdziała instytucjonalizmowi na rzecz szeroko pojętej aktywizacji społecznej, intelektualnej i fizycznej. Ośrodek wsparcia dokłada wszelkich starań, aby seniorzy korzystający z pobytu czuli się bezpiecznie i zaopiekowani w poczuciu dobrze spędzonego czasu.

Rozdział V.

Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Poza świadczeniami wypłacanymi w ramach systemu pomocy społecznej, Gmina Miejska Ciechanów wykonuje zadania zlecone z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach powierzonych zadań mieszkańcy miasta otrzymują świadczenia z zabezpieczenia społecznego w formie zasiłków rodzinnych wraz z przysługującymi dodatkami (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, rozpoczęcia roku szkolnego), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna) świadczenie rodzicielskie, do którego uprawnione są matki pozbawione prawa do urlopu macierzyńskiego.

5.1 System świadczeń rodzinnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) **zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego** – wymóg spełnienia kryterium dochodowego 674 zł na członka rodziny lub 764 w przypadku gdy członkiem rodziny jest osoba niepełnosprawna,
- 2) **świadczenia opiekuńcze:**
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne
 - specjalny zasiłek opiekuńczy – wymóg spełnienia kryterium dochodowego 764 zł na członka rodziny,
- 3) **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** – wymóg spełnienia kryterium dochodowego 1.922 zł na członka rodziny,
- 4) **świadczenie rodzicielskie.**

5.1.1 Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	798	672	592
Kwota świadczeń	2.944.415	2.538.511	2.041.793

Nazwa dodatku	dodatki do zasiłków rodzinnych	
	Liczba rodzin	

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

	2021	2022	2023
z tyt. urodzenia dziecka	57	37	38
z tyt. urlopu wychowawczego	36	25	16
z tyt. samotnego wychowywania	79	76	73
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	112	112	96
z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	524	445	379
z tyt. dojazdu do szkoły	9	10	8
z tyt. zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4	1	1
z tyt. wielodzietności	197	177	148

Nazwa dodatku	dodatki do zasiłków rodzinnych		
	Liczba świadczeń		
	2021	2022	2023
z tyt. urodzenia dziecka	58	38	40
z tyt. urlopu wychowawczego	278	197	100
z tyt. samotnego wychowywania	948	954	1010
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	1.158	1.134	1052
z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	845	714	637
z tyt. dojazdu do szkoły	57	55	62
z tyt. zamieszkiwania w miejscowości w której znajduje się szkoła	25	6	2
z tyt. wielodzietności	2.813	2.454	2.056

Nazwa dodatku	dodatki do zasiłków rodzinnych
---------------	---------------------------------------

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

	Kwota świadczeń		
	2021	2022	2023
z tyt. urodzenia dziecka	58.000	38.000	40.000
z tyt. urlopu wychowawczego	109.356	76.266	37.631
z tyt. samotnego wychowywania	185.759	189.279	202.130
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	121.940	120.820	112.480
z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	84.500	71.200	63.700
z tyt. dojazdu do szkoły	3.933	3.795	4.278
z tyt. zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła	2.825	678	226
z tyt. wielodzietności	267.235	233.130	195.320

W 2021 roku z art. 5 pkt 3a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystało 76 rodzin, wypłacono 1.983 świadczeń na kwotę 99.741 zł.

W 2022 roku z art. 5 pkt 3a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystały 82 rodziny, wypłacono 2.076 świadczeń na kwotę 93.248 zł.

W 2023 roku z art. 5 pkt 3a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystało 89 rodzin, wypłacono 2.219 świadczeń na kwotę 110.962 zł.

5.1.2 Świadczenia rodzicielskie

	Świadczenia rodzicielskie		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	156	131	110
Liczba świadczeń	1.086	861	707
Kwota świadczeń	998.387	768.592	641.927

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5.1.3 Świadczenia opiekuńcze

Nazwa świadczenia	Świadczenia opiekuńcze		
	Liczba rodzin		
	2021	2022	2023
Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	3	0
Świadczenie pielęgnacyjne	255	275	298
Zasiłek pielęgnacyjny	931	919	916
	Liczba świadczeń		
Specjalny zasiłek opiekuńczy	36	28	0
Świadczenie pielęgnacyjne	2.778	3.001	3.318
Zasiłek pielęgnacyjny	10.430	10.383	10.442
	Kwota świadczeń		
Specjalny zasiłek opiekuńczy	22.320	17.360	0
Świadczenie pielęgnacyjne	5.428.337	6.344.217	8.007.696
Zasiłek pielęgnacyjny	2.248.838	2.241.067	2.253.584

5.1.4 Zasiłek dla Opiekuna

Od maja 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Zasiłek dla Opiekuna		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	8	1	0
Liczba świadczeń	49	4	0
Kwota świadczeń	30.380	2.480	0

Z dniem 1 stycznia 2024 roku weszła w życie ustawa o świadczeniu wspierającym, która wykreśliła zasiłek dla opiekuna z katalogu świadczeń dostępnych opiekunom.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5.1.5 Fundusz Alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł - wymóg spełnienia kryterium dochodowego, od 01.10.2020 – 900 zł na członka rodziny, natomiast od 01.10.2023 r. - 1209 zł na członka rodziny. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Świadczenia z funduszu Alimentacyjnego		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	289	265	230
Liczba świadczeń	4.162	3.926	3.686
Kwota świadczeń	1.898.466	1.824.897	1.737.415

W 2021 roku z art. 9 pkt 2a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystały 41 rodziny, wypłacono 314 świadczeń na kwotę 105.419 zł.

W 2022 roku z art. 9 pkt 2a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystało 41 rodzin, wypłacono 331 świadczeń na kwotę 117.370 zł.

W 2023 roku z art.9 pkt 2a (przekroczenie dochodu rodziny 1zł/1zł) skorzystało 30 rodzin, wypłacono 298 świadczeń na kwotę 105.870 zł.

5.1.6 Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie będąc organem właściwym dłużnika podejmuje działania, ujęte w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r., poz. 1993 z późn. zm.), czyli:

	Liczba działań w 2023
wezwanie dłużnika w celu przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego	189
informowanie organu egzekucyjnego oraz organu właściwego wierzyciela o rezultatach przeprowadzonych wywiadów	75
zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, a następnie poinformowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej tego dłużnika	18

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

w przypadku uniemożliwienia przez dłużnika przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego lub w przypadku odmowy przez dłużnika zarejestrowania się w PUP jako bezrobotny albo poszukujący pracy oraz w przypadku odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych, MOPS Ciechanów wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	16
wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	8
po uprawomocnieniu się decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych kierowane są do właściwego starosty wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika;	7
po uprawomocnieniu się decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych zostają składane wnioski o ściganie za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 k.k.	8
zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa kierowane na Komendę Powiatową Policji na podstawie art. 209 Kodeksu Karnego	224
przekazanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.	24

5.2 Świadczenia Wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji powyższej ustawy w okresie od 01.04.2016 r. do 31.05.2022 r. było przyznawane świadczenie wychowawcze, wynoszące 500 zł miesięcznie na dziecko. Obecnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie realizuje tylko decyzje Marszałka Województwa w sprawie koordynacji świadczeń wychowawczych.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Świadczenia wychowawcze (500+)		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	4.602	4.583	2
Liczba dzieci	7.687	7.023	3
Liczba świadczeń	85.663	35.430	4
Kwota świadczeń	42.628.042	17.665.637	1.152

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

Od 1 stycznia 2022 roku wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego 500+ należy składać do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 czerwca 2022 r. ZUS w całości realizuje program "Rodzina 500 plus", czyli przyznaje i wypłaca świadczenie wychowawcze.

5.3 Świadczenia „Za Życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Realizacja ww. świadczeń w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Świadczenia „Za życiem”		
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	1	9	4
Liczba dzieci	1	9	4
Kwota świadczeń	4.000,00 zł.	36.000,00 zł.	16.000,00

5.4 Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w świetle zasiłku rodzinnego

Zgodnie z art. 26 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2024, poz. 167) prawo do pomocy finansowej na dzieci przysługuje tym uchodźcom, którzy przybyli do Polski po 24 lutym br. i zadeklarowali chęć pozostania w naszym kraju.

Obywatele Ukrainy mają możliwość skorzystania z dokładnie tych samych świadczeń co Polki i Polacy, są to świadczenia rodzinne przewidziane w ustawie z 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), których przyznawanie należy do zadań gminy. Wśród nich znajdziemy zasiłki rodzinne, opiekuńcze, zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

W 2022 i 2023 roku wydatki przedstawiały się następująco:

Nazwa dodatku	Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	
	Liczba świadczeń	
	2022	2023
zasiłki rodzinne	178	342
z tyt. urodzenia dziecka	0	0
z tyt. urlopu wychowawczego	0	0
z tyt. samotnego wychowywania	13	45
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	0	24

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	16	13
z tyt. dojazdu do szkoły	0	0
z tyt. zamieszkiwania w miejscowości w której znajduje się szkoła	0	0
z tyt. wielodzietności	17	44
zasilki pielęgnacyjne	31	64
świadczenia pielęgnacyjne	22	34
jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1	1
świadczenie rodzicielskie	14	44
składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	22	17
składki zdrowotne	22	17

Nazwa dodatku	Świadczenia rodzinne i dodatki do zasilków rodzinnych	
	Kwota świadczeń	
	2022	2023
zasilki rodzinne	21.115	41.386
z tyt. urodzenia dziecka	0	0
z tyt. urlopu wychowawczego	0	0
z tyt. samotnego wychowywania	2.669	9.485
z tyt. kształcenia i rehabilitacji	0	2460
z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	1.600	1.300
z tyt. dojazdu do szkoły	0	0
z tyt. zamieszkiwania w miejscowości w której znajduje się szkoła	0	0
z tyt. wielodzietności	1.615	4.180
zasilki pielęgnacyjne	6.691	13.814
świadczenia pielęgnacyjne	46.618	83.572
jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1.000	1.000
świadczenie rodzicielskie	12.163	41.789
składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	12.829	11.499
składki zdrowotne	4.196	3.761

5.5 Dodatek osłonowy

W dniu 3 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2023r. poz. 759 z późn. zm.). Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych.

W 2022 roku wypłacono dodatki osłonowe dla 4.706 gospodarstw domowych na kwotę 2.708.511,90 zł.

W roku 2023 dodatek osłonowy nie został wznowiony. Natomiast 31 grudnia 2023 r. weszły w życie przepisy zmieniające ustawę o dodatku osłonowym wprowadzając kontynuację wypłat dodatku osłonowego na okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

5.6 Dodatek węglowy

Dnia 12 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1692). Ustawa wprowadzała wsparcie finansowe dla gospodarstw domowych, w których głównym źródłem ogrzewania są urządzenia zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi min. 85% węgla kamiennego. Dodatek był przyznawany jednorazowo, w kwocie 3000 zł na jedno gospodarstwo domowe.

W 2022 roku wypłacono 2134 dodatki węglowe na kwotę 6.402.000 zł, natomiast w 2023 roku wypłacono 11 dodatków węglowych na kwotę 33.000 zł (*wypłata dodatku węglowego w 2023 roku dotyczyła wniosków złożonych do dnia 30 listopada 2022 r.*). W roku 2023 dodatek węglowy nie został ponownie wprowadzony.

5.7 Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Zasady przyznawania dodatku dla gospodarstw domowych określa ustawa dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022r. Poz. 1967):

- Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje jeżeli głównym źródłem ciepła jest: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG albo kocioł olejowy, jeżeli zostały zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do CEEB.

Liczba wypłaconych dodatków w 2022 roku - 211 na kwotę 301.500 zł.

Liczba wypłaconych dodatków w 2023 roku - 4 na kwotę 6.000 zł. (*wypłata dodatku dla gospodarstw w 2023 roku dotyczyła wniosków złożonych do dnia 30 listopada 2022 r.*).

W roku 2023 dodatek dla gospodarstw domowych nie został ponownie wprowadzony.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5.8 Dodatek elektryczny

Od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. przyjmowane były wnioski o dodatek elektryczny.

Dodatek elektryczny to jednorazowe świadczenie, wypłacone na podobnych zasadach jak dodatek węglowy lub dodatek do innych źródeł ciepła, jak pellet, drewno, gaz LPG i olej opałowy. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną.

Dodatek elektryczny dla gospodarstwa domowego wynosił 1000 zł, a w przypadku rocznego zużycia energii elektrycznej w 2021 r. wynoszącego więcej niż 5 MWh, dodatek elektryczny wynosi 1500 zł. Dodatek elektryczny przysługiwał gospodarstwom domowym stosujących ogrzewanie elektryczne lub pompę ciepła.

W sumie w 2023 roku wypłacono dodatek elektryczny 84 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 92.500 zł.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2022-2023 skorzystały ze wsparcia w sytuacji wysokich kosztów ogrzewania:

Rodzaj dodatku	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych dodatków
Dodatek węglowy	2145	6.435.000
Dodatek dla gospodarstw domowych	215	307.500
Dodatek elektryczny	84	92.500
Razem	2.444	6.835.000

5.9 Dodatek gazowy

1 stycznia 2023 roku weszła w życie ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Zgodnie z tą ustawą zostały kontynuowane działania osłonowe dla gospodarstw domowych, które zużywają paliwa gazowe do celów grzewczych w postaci refundacji poniesionych kosztów podatku od towarów i usług (VAT).

Refundacja podatku VAT przysługuje:

- gospodarstwu domowemu, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje kocioł na paliwa gazowe,
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB,
- przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł, lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Kwota zwrotu wynika z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz od 01.01.2024 do 30.06.2024 r.

W 2023 r. wypłacono dodatki gazowe:

Liczba wypłaconych dodatków	Kwota wypłaconych dodatków
190	47.011,28 zł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

5.10 Czyste powietrze

Program „Czyste Powietrze” to pierwszy ogólnopolski program dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Celem programu jest walka ze smogiem, realizowany przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków. W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r., Prawo Ochrony Środowiska, które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”.

Do ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zaświadczenia wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie po uprzednim złożeniu wniosku.

Rok	Liczba wydanych zaświadczeń
2021	58
2022	76
2023	192

PODSUMOWANIE

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w zakresie świadczeń rodzinnych, opiekuńczych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią istotny element systemu wsparcia dla rodzin, łagodząc trudności, z jakimi muszą się mierzyć w niezmiennie trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej, wobec znacznego wzrostu kosztów utrzymania i spadku wartości pieniądza. Jednakże uzyskanie pomocy uniemożliwiają niezmiennie od wielu lat kryteria dochodowe oraz wysokości świadczeń. Progi dochodowe będące podstawowym warunkiem uzyskania prawa do świadczeń rodzinnych i wysokość poszczególnych świadczeń nie uległy zmianie od 2018 r. (choć art. 18 u.ś.r. stanowi, iż podlegają one weryfikacji co trzy lata). Powoduje to, że z tej formy pomocy nie mogą skorzystać wszystkie rodziny potrzebujące, a jedynie te skrajnie ubogie. Niektóre świadczenia rodzinne, jak dodatek do zasiłku rodzinnego dla rodzica opiekującego się dzieckiem na urlopie wychowawczym, od 2004 r. niezmiennie wynosi 400 zł miesięcznie. Nawet częściowo nie rekompensuje to dochodu utraconego w trakcie urlopu, zwłaszcza wobec wzrostu płacy minimalnej. Również osoby nie otrzymujące należnego wsparcia ze strony zobowiązanych do alimentacji z powodu bezskuteczności postępowań egzekucyjnych mogą uzyskać pomoc państwa w postaci świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Kwota jest ograniczona do 500 zł - przyjęta za odpowiednią w warunkach społeczno-gospodarczych z 2007 r. - pozostaje niezmienną.

ROZDZIAŁ VI.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik Ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia wykaz potrzeb w tym zakresie. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej szczególną uwagę należy zwrócić na działania ukierunkowane na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem oraz na tworzenie warunków umożliwiających im aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Mając powyższe na uwadze Ośrodek przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej oparte o szczegółową analizę statystyczną oraz możliwości jednostki:

- Rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez wzmocnienie wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz rodzin wspierających.
- Podjęcie działań w celu poprawy szeroko pojętej termomodernizacji budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in.: wymiana dachu, ocieplenie budynku, wymiana stolarki okiennej.
- Rozważenie możliwości podniesienia odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Ośrodek.
- Wprowadzenie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją oraz modernizacja sieci telefonicznej w Ośrodku.

Należy podkreślić, że pomimo wielu trudności w 2023 roku udało się wygospodarować środki finansowe na remont i zakup niezbędnego wyposażenia przeznaczonego do bieżącego użytku Ośrodka. Jesienią 2024 roku został przeprowadzony remont schodów ewakuacyjnych - schody boczne znajdujące się z lewej i prawej strony budynku. Wymiana istniejącej okładziny schodowej na nową przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa pracowników podczas ewentualnej ewakuacji z budynku oraz poprawiła wygląd zewnętrzny Ośrodka.

Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, nałożyła na MOPS obowiązkowy cel 10% zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanym budynku. Po raz kolejny zmniejszono zużycie energii elektrycznej w roku 2023. Dodatkowo w drugiej połowie 2023 roku zostały zakupione i zamontowane lampy energooszczędne w pomieszczeniach biurowych. Owa zmiana pozwoli zmniejszyć zużycie energii elektrycznej w najbliższych latach.

W obecnie trwającym roku jedną z kluczowych potrzeb będzie podjęcie dalszych działań w kierunku profesjonalizacji kadry pomocy społecznej poprzez udział w kursach, szkoleniach a także umożliwienie pracownikom socjalnym udziału w superwizji celem zapewnienia wysokiej jakości pomocy świadczonej na rzecz osób i rodzin wykazujących trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym.

Podsumowując działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie w 2023 r. można stwierdzić, że były skuteczne i efektywne. Osoby uprawnione do świadczeń pieniężnych otrzymały pomoc wynikającą z realizowanych ustaw. Dzięki dobrze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie
ul. H. Sienkiewicza 32D 06-400 Ciechanów

zorganizowanej pomocy oraz zaangażowanej postawie pracowników Ośrodka i ich empatii możliwe było objęcie wielowymiarowym wsparciem osób wymagających pomocy, które zamieszkują na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów jak również przebywających w mieście uchodźców wojennych z terenu Ukrainy.

Kierownik
Działu Kadr i Administracji
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Aleksandra Serewicz